

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ
ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : κ. ΛΑΣΚΑΡΤΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2296
----------------------	------

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

1. Εισαγωγή-Σύντομη Γεωγραφική Αναφορά.
2. Περιοχές της Χαλκιδικής, Τουριστικά Ενδιαφέροντα, Υπηρεσίες, Εκδηλώσεις.
 - α. Θεσσαλονίκη-Νέα Μουδανιά.
 - β. Κασσάνδρα.
 - γ. Σιθωνία.
 - δ. Ορεινή Χαλκιδική.
 - ε. Πυργαδικία-Ουρανούπολη.
 - στ. Άγιον Όρος.
3. Ανάλυση Ξενοδοχειακού Δυναμικού Νομού Χαλκιδικής.
4. Διανυκτερεύσεις Αλλοδαπών και Ημεδαπών σε Ξενοδοχεία και CAMPINGS κατά τη χρονική περίοδο 1992-1995.
5. Η Μείωση της Πληρότητας και το Πρόβλημα Βιωσιμότητας των Ξενοδοχειακών Μονάδων.
6. α. Πολιτική για την Περιφερειακή Ανάπτυξη
β. Βασικές Επιδιώξεις για την Ανάπτυξη του Τουρισμού στο Νομό.
7. Περιβάλλον-Βασικές Κατευθύνσεις Πολιτικής.
Χωροταξία-Πλεοδομία
8. Ο Ρόλος της Αυτοδιοίκησης Α Βαθμού στην Τουριστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη, το Παράδειγμα της Αρναίας.
9. "Οικολογική Αμπελοκαλλιέργεια" στο Κτήμα Καρρά .
Η Νέα Ξενοδοχειακή Μονάδα του SANI BEACH HOLIDAY RESORT.
10. Φεστιβάλ Κασσάνδρας.
11. "CASINO MAGIC" Πόρτο Καρράς.
12. Προβολή και Διαφήμιση.
13. Η Θεσσαλονίκη ως Μοχλός Ανάπτυξης της Κεντρικής Μακεδονίας.
14. Αρχαιολογία και Ανάπτυξη.
15. Δυνατότητες Ανάπτυξης Νέων Μορφών Τουρισμού.
 - α. Αγροτουρισμός-Μια Εναλλακτική Πρόταση από την Ορεινή Χαλκιδική.
 - β. Συνεδριακός Τουρισμός.
 - γ. Χειμερινός Τουρισμός
16. Η Χαλκιδική ως Τουριστικό Μοντέλο Ανάπτυξης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ετήσιος Τουριστικός Οδηγός 1995, Ετήσιος Οδηγός Χαλκιδική 1995.
- Οργάνωση Διάθεσης Στατιστικών Στοιχείων ΕΟΤ.
- Τουρισμός Δοκίμια ΛΥΤΡΑΣ
- ΚΕΠΕ Πενταετές Οικονομικό Και Κοινωνικό Πρόγραμμα 83-87.
- Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης Αννέβας Μυλωνάς
- Τουρισμός και Οικονομία
- Ετήσια Έκδοση HELLENEWS με τη Συνεργασία της Εφημερίδας ΕΞΗΡΕΣ
- Α' Αναπτυξιακό Συνέδριο Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΝΤΟΜΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Η Χαλκιδική, η σχηματικά ισοδρόμη αυτή χερσόνησος, βρίσκεται στη μέση της Μακεδονίας. Γεωγραφικά χωρίζεται από την υπόλοιπη Μακεδονία με τη ποθητή γραμμή: ακρωτήριο Καραμπουρνάσι - όρος Χορτιάτης - υψώματα νότια των λιμνών Λαγκαδά και Βόλβης - υψώματα νότια των στενών της Ρεντίνας. Η χερσόνησος αυτή καταλήγει σε τρεις μικρότερες: την Κασσάνδρα, τη Σιθωνία και το Άγιο Όρος.

Η γεωμορφολογία της Χαλκιδικής είναι πολύ χαρακτηριστική: μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται για ένα κεκλιμένο επίπεδο το οποίο υψώνεται από τη Δύση προς την Ανατολή. Έτσι έχουμε στην Καλαμαριά (δυτικές ακτές) και στην Κασσάνδρα τις περισσότερες και σπουδαιότερες πεδινές εκτάσεις, στη μέση τους ορεινούς όγκους του Χορτιάτη (ύψος 1201 μ.), του Χολομώντα (ύψος 1165 μ.) και του Ιτάμου (ύψος 811 μ. στη Σιθωνία) και στο ανατολικό άκρο το καταπληκτικό κώνο του Αθω (ύψος 2033 μ.).

Οι τρεις χερσόνησοι, που εισχωρούν βαθιά στο Αγαίο, κάνουν τη Χαλκιδική να έχει το μεγαλύτερο μήκος ακτών από όλους τους χερσαίους νομούς της Ελλάδας. Σε περισσότερα από 500 χιλιόμετρα οι ακτές της, στις οποίες συναντούμε κάθε μορφής ακρογιαλιές, από τις ατέλειωτες σε μήκος αμμουδιές της Καλαμαριάς, της Νικήτης, της Τορώνης και της Ιερισσού, ως τις απροσδόκητες εναλλαγές βράχου, πεύκου, κρυφής ακρογιαλιάς της Σιθωνίας, από τα γραφικά λιμανάκια της Βουρβουρούς, ως τα συγκλονιστικά βράχια των ακρωτηρίων της Κασσάνδρας, της Σιθωνίας και του Αθω.

Ποτάμια η Χαλκιδική δεν έχει. Είναι αυτό ένας από τους λόγους που οι θάλασσές της είναι από τις πιο διαυγέστερες της Ελλάδας.

Το μεγαλύτερο μέρος της χερσονήσου το καταλαμβάνει ο νομός Χαλκιδικής. Το βορειοδυτικό τμήμα της ανήκει στο νομό Θεσσαλονίκης, ενώ η χερσόνησος του Αγίου Όρους αποτελεί ξεχωριστή διοικητική περιφέρεια. Ο νομός Χαλκιδικής έχει έκταση 2.886 τετρ. χιλ. και πληθυσμό περίπου 80 χιλιάδες κατοίκους, ο οποίος κατανέμεται σε πέντε δήμους και 69 κοινότητες. Πρω-

τεύουσα του νομού είναι ο Πολύγυρος με πληθυσμό περίπου 4000 κατοίκους.

Οι Χαλκιδιώτες ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία (Σιτηρά, ελαιοκομικά, σπυροκηπευτικά, ξηρούς καρπούς, αμπελουργία), τη μελισσοκομία (από τις μεγαλύτερες μελισσοπαραγωγικές μονάδες της Ελλάδας), αλλοίαια, δασοπονία (παραγωγή ξυλώδους δγκου και ρηινοκαλλιέργεια), μεταλλευτικές εργασίες, παροχή τουριστικών υπηρεσιών και λιγότερο με την κτηνοτροφία και πτηνοτροφία.

Τα χαρακτηριστικότερα προϊόντα της Χαλκιδικής είναι:

- κρασιά: του Πόρτο Καρράς, τα αγιορείτικα του Ψάνταλη και τα παραδοσιακά του Αγίου Νικολάου της Σιθωνίας.
- μέλια: το μεγαλύτερο ποσοστό προέρχεται από την παραγωγή της Νικήτης. Ένα μέρος προωθείται στην αγορά μέσω του συσκευαστηρίου του Πολύγυρου, ενώ η περισσότερη παραγωγή εξάγεται σε άλλες χώρες.
- ελιές και λάδια: παραγωγή κυρίως στη νότια και δυτική Χαλκιδική.
- Προϊόντα επεξεργασίας μαλλιού κυρίως στη Βόρεια Χαλκιδική (Αρναία, Παλαιοχώρι, Μεγ. Παναγιά κτλ).

Η μεγάλη συμβολή όμως της Χαλκιδικής στην Ελληνική Εθνική Οικονομία γίνεται με τα μεταλλευτικά προϊόντα και τις τουριστικές της υπηρεσίες. Τα κύρια μεταλλευτικά κέντρα της Χαλκιδικής είναι τρία: του Στρατωνίου (σιδηροपुरιτης, γαληνίτης, σφαλερίτης κτλ), της Γερακινής (λευκόλιθος), και της Βάβδου (λευκόλιθος). Υπάρχουν επίσης μεταλλεία χαλκού, χρωμίου, μαγγανίου, χρυσού και αργύρου.

Οι βάσεις της τουριστικής ανάπτυξης της Χαλκιδικής μπήκαν γύρω στα 1960, όταν ιδρύθηκαν τα πρώτα πρότυπα τουριστικά συγκροτήματα του ΕΟΤ, δηλαδή τα ΞΕΝΙΑ στο Παλιούρι της Κασσάνδρας και της Ουρανούπολης στην είσοδο του Αγίου Ορους. Το μεγάλο όμως άλμα τουριστικό της Χαλκιδικής έγινε στα χρόνια 1968-1975, όταν οργανώθηκαν οι μεγάλες τουριστικές εγκαταστάσεις της Κασσάνδρας και της Σιθωνίας και άρχισε να γίνεται γνωστή η ομορφιά της Χαλκιδικής στις τουριστικές αγορές της Ευρώπης και της Αμερικής. Από τότε το τουριστικό ρεύμα συνεχώς διογκώνεται γιατί πρόκειται για έναν τόπο που έχει όλες τις

Χάρες των υψιών του Αιγαίου και επιπλέον το πλεονέκτημα να είναι βατός με το αυτοκίνητο.

2. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.

Α. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΝΕΑ ΜΟΥΔΑΝΙΑ

Οι σπουδαιότεροι χώροι της διαδρομής Θεσσαλονίκης-Νέων Μουδανιών είναι η Νέα Καλλικράτεια, τα Πετράλωνα και τα Νέα Μουδανιά.

ΝΕΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΙΑ

Ψαροχώρι στις ακτές του θερμαικού με γοργή τουριστική εξέλιξη. Έχει 4000 κατοίκους και απέχει 53 χιλ. Δ από το Πολύγυρο. Ιδρύθηκε μετά το 1922 από πρόσφυγες που ήρθαν από την Καλλικράτεια της Ανατολικής Θράκης. Η περιοχή κατοικείται συνέχεια από την Προϊστορική εποχή, όπως μαρτυρεί ο οικισμός στο δυτικό τμήμα του χωριού. Στα Κλασσικά χρόνια ανθούσε εδώ μια πόλη που παραμένει ακόμη αταύτιστη. Το νεκρόταφείο της πόλης αυτής έδωσε πολλά ευρήματα Αρχαϊκών και Κλασσικών χρόνων, επείσοιτα αγγεία από την Αττική, κοσμήματα κ.α. Πολύ αξιολογικό εύρημα ήταν μια παριωνή επιτύμβια στήλη που εκτείνεται στο Μουσείο Θεσσαλονίκης και χρονολογείται στα 460 π.Χ. Κοντά στη θέση αυτή χτίστηκε η Αντιγόνεια το 280 πΧ από τον Αντίγονο. Η περιοχή αυτή καταλήφθηκε από τους Ρωμαίους το 168 πΧ, ενώ το 15ο αιώνα πέρασε στα χέρια των Τούρκων.

Αξιοθέατα: φυσική οχυρή ακρόπολη της Αντιγόνειας

Ξενοδοχεία: Β' Κατηγορ. ΑΛΚΥΩΝΙΣ, δωματια, διαμερίσματα:
800 κλίνες σε ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ: ΑΙΓΕΑΣ.

Κολύμπι: στην παραλία του χωριού, με αμμουδιά, δέντρα.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το πανηγύρι της Οσίας Παρασκευής, 14 Οκτωβρίου.

Πρώτες Βοήθειες: αγροτικό ιατρείο, φαρμακεία.

ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ

Η ανακάλυψη παλαιοντολογικών ευρημάτων σε σπήλαιο της περιοχής το 1960, έκανε παγκόσμια γνωστό το μικρό αυτό μεσόγειο χωριό με τους 440 κατοίκους. Απέχει 50 χιλ. ΝΔ από τον Πολύγυρο. Το χωριό ιδρύθηκε μετά το 1922 από Μικρασιάτες πρόσφυγες.

Αξιοθέατα: το σπήλαιο των Πετραλώνων, στους πρόποδες του

βουνού Κατσίκια, όπου ανακαλύφθηκε κρανίο ανθρώπου που χρονολογείται περίπου στα 600.000 π.Χ. Το κρανίο αυτό ανήκε σε γυναίκα περίπου 25 ετών και έδωσε ένα νέο τύπο παλαιοανθρώπου τον Αρχάνθρωπο, μεταβατική μορφή από το HOMO ERECTUS στον HOMO SAPIENS. Στο σπήλαιο ακόμη βρέθηκαν οστά ζώων, σπηλαία άρκτος, ύαινα, λιοντάρια, ρινόκεροι, ελάφι κ.α. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι σταλακτίτες και οι σταλαγμίτες του σπηλαίου.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το πανηγύρι του Προφήτη Ηλία, στις 20 Ιουλίου.

ΝΕΑ ΜΟΥΔΑΝΙΑ

Παραθεριστικό κέντρο 27 χιλ. ΝΔ από τον Πολύγγορο, με 6000 κατοίκους. Ιδρύθηκε το 1922 από Μικρασιάτες πρόσφυγες. Γύρω από την πόλη έχουν εντοπισθεί εγκαταστάσεις Κλασσικών και Ελληνιστικών χρόνων.

Αξιοθέατα: το πάρκο της Παναγιάς της Κορυφιστής, κοντά στην πόλη. Ο Πύργος του Ζωγράφου, στο προσφυγικό χωριό του Ζωγράφου, 7 χιλ. πριν από τα Μουδανιά. Το χωριό χτίστηκε γύρω από τις εγκαταστάσεις του μετοχιού της Μονής Ζωγράφου του Αγίου Ορους. Σώζονται ο πύργος, 14ου αιώνα, η εκκλησία και άλλα κτήρια 19ου αιώνα.

Το μετόχι Αγίου Παντελεήμονας, κοντά στο προσφυγικό χωριό Φλαγητά. Το συγκρότημα αποτελείται από κτήρια 19ου αιώνα.

Ξενοδοχεία: Β' Κατ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ, ΘΑΛΕΙΑ, ΦΙΛΙΠΠΟΣ, Γ' Κατ. ΚΟΥΒΡΑΚΗ.

Στον Άγιο Μάρκο: Α' Κατ. ΜΠΑΝΓΚΑΛΟΥΖ, ΠΟΡΤΕΣ ΜΠΙΤΣ, ΠΟΤΕΙΔΑΙΑ ΠΑΛΑΣ.

Στην παραλία Κιονύσου: Β' Κατ. ΕΛΕΝΗ, Ε' Κατ. ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗ. Δωμάτια-διαμερίσματα: 216 κλίνες σε ενοικιαζόμενα δωμάτια. Γ' Κατ. ANNA, ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Στην παραλία Διονυσίας: Γ' Κατ. ΔΗΜΗΤΡΑ, ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ

Καμπινγκ: στον Άγιο Μάμα: ΟΥΖΟΥΝΗ ΜΠΙΤΣ

Κολύμπι: στις παραλίες της περιοχής.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: Η γιορτή της σαρδέλας, στα μέσα Ιουλίου. Επταήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις και λαϊκό γλέντι. Το πανηγύρι του Αγίου Μάμα στις 5 Σεπτεμβρίου, στο ομώνυμο χωριό 5 χιλ. Α. Εμπορικό πανηγύρι στις 8 Σεπτεμβρίου.

Γραφεία Τουρισμού: ΜΟΥΔΑΝΙΑ ΤΟΥΡΣ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΤΟΥΡΣ.

Πρώτες Βοήθειες: Κέντρο Υγείας, φαρμακεία.

Β. ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ

Η Κασσάνδρα ως σύνολο προσφέρει στον ταξιδιώτη των θερινών μηνών μίαν απειρία ακτών, για τα μπάνια του, περιβαλλοντική ποικιλία αξεπέραστη, όπου τος ακτές διαδέχονται λόφοι και πευκοδάση στα οποία κυριαρχεί η οσμή του ρετσινιμού και η ευωδία του θυμαριού, ομορφιές ασύγκριτες στο μάτι και του πλέον δύστροπου, ενώ θαυμαστή από κάθε άποψη είναι και η οικιστική της ιδιομορφία. Εωκλήσια, παλιά μοναστηριακά μετόχια, παραδοσιακοί οικισμοί, εναρμονίζονται ταιριαστά με σύγχρονες εξοχικές κατοικίες και μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, που μπορούν να προσφέρουν στον επισκέπτη της χερσονήσου κάθε δυνατή άνεση.

ΑΦΥΤΟΣ

Ένας ακόμη οικισμός που κατοικείται από τα Προϊστορικά χρόνια. Στον οικισμό εγκαταστάθηκαν τον 6ο αιώνα π.Χ. άποικοι από την Ερέτρια. Η πόλη έγινε πολύ σημαντική, στους Μηδικούς πολέμους δέχθηκε υποχρεωτική στρατολογία, αργότερα έγινε μέλος της Αθηναϊκής Συμμαχίας και πλήρωνε στο ταμείο τρία τάλαντα το χρόνο. Το 348 π.Χ. καταστράφηκε από τον Φίλιππο τον Β' και ξανα-συνοικίσθηκε αμέσως. Άκμασε ιδιαίτερα στην Ρωμαϊκή εποχή, μάλλον λόγω του ιερού του Άμμωνα Δία. Το 17ο αιώνα άκμασε οικονομικά. Καταστράφηκε το 1821 από τους Τούρκους και ξαναχτίσθηκε μετά το 1827. Εδώ πέθανε ο βασιλιάς της Σπάρτης Αγησίλαος και σύμφωνα με την παράδοση τον ταρτίχουσαν με το περίφημο μέλι της Κασσάνδρας. Η Αφυτος απέχει 48 χιλ. Ν από τον Πολύγυρο και έχει 750 κατοίκους.

Αξιοθέατα: ο οικισμός Αφύτου, με παλαιά σπίτια, όπως το σπίτι του Κατσάνη, του ζωγράφου Παραλή, του μουσικού Μάντακα. Ο Άγιος Δημήτριος, βασιλική με τρούλο του 1858, το λαογραφικό μουσείο, οι πηγές Βρυσίτσα και Μαιδαλενού.

Ξενοδοχεία: Α' Κατ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Β' Κατ. ΑΦΥΤΟΣ.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: Μεγάλο πανηγύρι το Δεκαπενταύγουστο

ΝΕΑ ΠΟΤΕΙΔΑΙΑ

Είναι χτισμένη στο λαιμό της χερσονήσου της Κασσάνδρας,

στη θέση της αρχαίας Ποτειδαίας. Έχει 900 κατοίκους και απέχει 33 χιλ. ΝΔ από τον Πολύγυρο. Η Νέα Ποτειδαία ιδρύθηκε μετά το 1922 από πρόσφυγες της Ανατολικής Θράκης. Η περιοχή ωστόσο έχει μεγάλη ιστορία. Τον 7ο αιώνα πΧ οι Κορίνθιοι ίδρυσαν στη θέση αυτή αποικία, την Ποτειδαία, εκτιμώντας σωστά τη στρατηγική σημασία της. Ύσυντομα η πόλη εξελίχθηκε σε μία από τις σημαντικότερες της Χαλκιδικής. Επαιξε ιδιαίτερο ρόλο στα Μηδικά πολιορκήθηκε από τους Πέρσες, χωρίς όμως να την καταλάβουν. Μετά την αποχώρηση των Περσών έγινε μέλος της Αθηναϊκής Συμμαχίας και πλήρωνε φόρο έξι τάλαντα το χρόνο. Η Ποτειδαία υπήρξε μία από τις αφορμές του Πελοποννησιακού Πολέμου. Αποστάτησε από τη Συμμαχία και οι Αθηναίοι Εξεστράτευσαν εναντίον της το 432 πΧ και την πολιορκήσαν δύο χρόνια. Το 429 πΧ η Ποτειδαία παραδόθηκε και οι κάτοικοι εγκατέλειψαν την πόλη τους. Μετά την κατάληψη οι Αθηναίοι εγκατέστησαν δικούς τους αποίκους και η πόλη μεταβλήθηκε σε Αθηναϊκή αποικία. Το 357 πΧ την πολιορκήσε ο Φίλιππος Β΄ και αφού την κατέλαβε εξανδραπόδισε τους κατοίκους. Το 316 πΧ ο βασιλιάς της Μακεδονίας Κάσσανδρος θέλοντας να αξιοποιήσει την στρατηγική της θέση στο λαιμό της χερσονήσου της Κασσάνδρας, έχτισε νέα πόλη στα ερείπια, την Κασσανδρεία, στην οποία συγκέντρωσε Ποτειδαίτες και Ολύνθιους Κατοίκους. Η πόλη αναπτύχθηκε και άνθησε ιδιαίτερα στην Ρωμαϊκή εποχή, όταν εγκαταστάθηκαν σε αυτή Ρωμαίοι στρατιώτες. Τότε άλλαξε ριζικά και ο χαρακτήρας της και ανακηρύχθηκε "αποικία". Το 540 μΧ καταστράφηκε από τους Ούνους και αμέσως ο Ιουστινιανός φρόντισε να ανασυσταθεί. Όμως η πόλη άρχισε να φθίνει και το 14ο αιώνα είναι πια τελείως έρημη. Το 1307 έγινε ορμητήριο των Καταλανών, ενώ το 1430 την κατέλαβαν οι Τούρκοι. Το κάστρο της αποκτά σημασία το 1821, όταν σε αυτό οχυρώνονται οι επαναστατημένοι Χαλκιδιώτες.

Αξιοθέατα: τα ερείπια του κάστρου, που σώζονται τμηματικά Η Διώρυγα. Δεν είναι γνωστό πότε άνοιξε πρώτη φορά, πάντως ήδη τον 1ο αιώνα πΧ αναφέρεται η ύπαρξή της. Το ξεκληρίσι των Ταξιαρχών.

Δωμάτια- Διαμερίσματα: Α΄κατ, ΣΑΝΙ ΣΑΝΤΕΙΣ, ΓΚΟΛΑΝΤΕΝ ΜΠΙΤΣ.

Κολύμπι: Στην παραλία του χωριού, σε απόσταση 1,5 χιλ.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: εορταστικές εκδηλώσεις στις 14 Νοεμβρίου, επέτειο του Ολοκαυτώματος της Κασσάνδρας.

ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Πολυσύχναστο κοσμικό κέντρο, με μεγάλα ξενοδοχεία, καθαρή θάλασσα, αμυδρό βυθό και παραλία. Απέχει 51 χιλ. Ν από τον Πολύγυρο και έχει 530 κατοίκους. Ιδρύθηκε μετά το 1922 από Μικρασιάτες πρόσφυγες. Η περιοχή όμως του χωριού και η ακτή σχετίζεται άμεσα με το περίφημο ιερό του Αμμωνα Δία. Στα μέσα του 8ου αιώνα πΧ ιδρύθηκε ιερό αφιερωμένο στο Διόνυσο και τις Νύμφες, στον 5ο αιώνα πΧ άρχισε στον ίδιο χώρο η λατρεία του Αμμωνα Δία και στο τέλος του αιώνα κατασκευάσθηκε ο βωμός. Στο δεύτερο μισό του 4ου αιώνα πΧ χτίσθηκε ναός που επιχωματώθηκε στη Ρωμαϊκή εποχή και κατασκευάσθηκε αλλά μικρότερος. Τότε χτίσθηκαν και άλλα κτίρια με κερκίδες για τους θεατές που παρακολουθούσαν τα δράματα. Το ιερό καταστράφηκε στους χρόνους του Μεγάλου Θεοδοσίου και χτίσθηκε παλαιοχριστιανική βασιλική. Το ιερό ήταν ένας από τους σημαντικότερους τόπους λατρείας του Δία στην Ελλάδα. Στα βυζαντινά χρόνια η περιοχή ερήμωσε. Τον 11ο αιώνα ιδρύθηκε μετόχι της μονής Αγίου Παντελεήμονα του Αγίου Όρους.

Αξιοθέατα: το ιερό του Αμμωνα Δία. Το ιερό Του Διονύσου και των Νυμφών ΝΔ από το ναό του Αμμωνα Δία. Ηρθε στο φως λίθινη σκάλα σκαλισμένη στο βράχο κάτω από αυτή αποκαλύφθηκε σπηλιά.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΑΘΩΣ ΠΑΛΛΑΣ, ΠΑΛΛΗΝΗ ΜΠΙΤΣ. Β΄κατ. ΑΜΜΩΝ ΖΕΥΣ, Γ΄κατ. ΔΕΛΦΙΝΙ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ, ΜΠΕΛΒΕΝΤΕΡΕ, Δ΄κατ. ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ, ΤΟΡΩΝΑΙΟΝ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ.

Κολύμπι: στις παραλίες του χωριού.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το πανηγύρι του Αγίου Παντελεήμονα, στις 27 Ιουλίου, συνοδεύεται δε από πολιτιστικές εκδηλώσεις που οργανώνει η κοινότητα.

ΚΡΥΟΠΗΓΗ

Χωριό σε κατάφυτη περιοχή, δίπλα στη θάλασσα, στο ανατολικό τμήμα της χερσονήσου της Κασσάνδρας, με 360 κατοίκους 56 χιλ. ΝΔ από τον Πολύγυρο, με αραία παραδοσιακά σπίτια.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ ΠΑΛΛΑΣ, ΚΡΥΟΠΗΓΗ, Β΄κατ. ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΜΠΙΤΣ, ΠΑΣΧΟΣ, ΠΗΓΗ, ΣΤΕΛΛΑ, ΤΟ ΔΑΣΟΣ, ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ και Ε΄κατ. ΑΩΝΙΣ.

Δωμάτια-διαμερίσματα: Α΄κατ. ΚΑ-ΛΑ, ΤΖΟΡΤΖ.

Καμπινγκ: Κρυοπηγή.

Κολύμπι: στις παραλίες του χωριού, πεύκα παντού.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια της Αγίας Παρα-

σκευής στις 26 Ιουλίου και της Παναγίας στις 15 Αυγούστου.

ΠΟΛΥΧΩΡΟ

Απέχει 62 χιλ. Ν από τον Πολύγυρο, στη χερσόνησο της Κασσάνδρας, με 500 κατοίκους. Στην περιοχή υπάρχει προϊστορικός οικισμός που δείχνει πως κατοικήθηκε από πολύ νωρίς. Πρόσφατα η αρχαιολογική έρευνα αποκάλυψε ερείπια αρχαίας πόλης του 6ου αιώνα πΧ και το νεκροταφείο της στο λόφο Γηρομοίρι.

Αξιοθέατα: τα λείψανα της αρχαίας πόλης, σπίτια και νεκροταφείο.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΠΟΛΥΧΩΡΟ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΠΑΛΛΑΣ. Β΄κατ. ΓΙΑΝΝΗΣ-ΜΑΡΙΑ, ΟΔΥΣΣΕΑΣ, Γ΄κατ. ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ, ΗΛΙΟΣ, ΤΖΟΡΤΖ.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κολύμπι στην παραλία του χωριού και στις κοντινές ακρογιαλιές Καλογηρικό και Πηγαδάκι.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια του Αγίου Αθανασίου στις 2 Μαΐου και της Παναγίας στις 8 Σεπτεμβρίου.

ΧΑΝΙΩΤΗΣ

Πολύβουο θέρτρο της Κασσάνδρας, σε ωραία τοποθεσία. Έχει 380 κατοίκους και απέχει 66 χιλ. ΝΑ από τον Πολύγυρο.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΔΑΦΝΗ ΧΟΛΙΝΤΕΙ ΚΛΑΜΠ, ΛΟΦΟΚΟΡΦΙ, Β΄κατ. ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΙΝ, ΠΕΛΛΑ, ΣΟΥΣΟΥΡΑΣ, ΤΡΟΠΙΚΟΝ, Γ΄κατ. ΕΡΜΗΣ, ΚΑΛΥΨΩ, ΠΛΑΖΑ, ΡΟΥΠΕΛ, ΣΤΡΑΝΤ, ΧΑΝΙΩΤΗ.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κολύμπι στην παραλία του χωριού.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το καλοκαίρι ο πολιτιστικός σύλλογος "Μέτοικοι" οργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το πανηγύρι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στις 21 Μαΐου.

ΠΕΥΚΟΧΩΡΙ

Χωριό δίπλα στη θάλασσα, με 650 κατοίκους, απέχει 70 χιλ. Ν από τον Πολύγυρο. Ονομάζεται και Καφοχώρι, όνομα που οφείλεται σύμφωνα με την παράδοση, στο γεγονός της πυρπόλησής του από τους πειρατές.

Ξενοδοχεία: Β΄κατ. ΓΕΡΝΤΙ-ΘΕΟ, ΠΕΤΡΙΔΗΣ, ΦΟΣ, ΦΛΕΓΚΡΑ, Γ΄κατ. ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΣ, ΧΑΝΙΩΤΗ ΒΙΛΑΤΖ, Δ΄κατ. ΑΥΡΑ, ΚΟΥΗΣ, Ε΄κατ. ΔΙΑΝΑ, ΜΟΝΑΧΟ.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κολύμπι στην παραλία του χωριού και στις παραλίες Κερά Μαρία, Γλαρόκαμπος, Καναπίτσ.

Αγροτικό ιατρείο.

ΠΑΛΙΟΥΡΙ

Πολυσύχναστο τουριστικό κέντρο στη χερσόνησο της Κασσάνδρας, 80 χιλ. Ν από τον Πολύγυρο, με 660 κατοίκους.

Ξενοδοχεία: Β΄κατ. ΘΕΡΑΜΒΟΣ, ΜΠΑΝΓΚΑΛΟΥΖ ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ, ΞΕΝΙΑ, Γ΄κατηγ. ΝΟΣΤΟΣ.

Δωμάτια-διαμερίσματα.

Καμπινγκ: ΠΑΛΙΟΥΡΙ ΞΕΝΙΑ

Κολύμπι στην ακρογιαλία Αλωνάκι του Χρούσου.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια της Παναγίας στις 15 Αυγούστου και του Αγίου Γεωργίου στις 13 Απριλίου.

ΚΑΣΑΝΔΡΕΙΑ

Κωμόπολη χτισμένη στο εσωτερικό της χερσονήσου, με διέξοδο στη θάλασσα, τη Σίβηρη, με τη θαυμάσια ακρογιαλιά. Απέχει 55 χιλ. Ν από τον Πολύγυρο και έχει 4000 κατοίκους. Ακμασε το 16ο αιώνα και είχε υποπροξενεία της Γαλλίας και της Ολλανδίας. Μετά το 1821 εγκαταστάθηκαν σε αυτή κάτοικοι από καταστραμμένους οικισμούς της Χαλκιδικής.

Αξιοθέατα: τα Σπίτια, 19ου αιώνα δείγμα λαϊκής αρχιτεκτονικής, το γλυπτό υπέρυθρο τόξο του μητροπολιτικού ναού, ο ανεμόμυλος 19ου αιώνα στα ΒΔ του χωριού.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΑΙΟΛΟΣ, Β΄κατ. ΙΡΙΣ .

Δωμάτια-διαμερίσματα.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το πανηγύρι της Παναγίας, στις 8 Σεπτεμβρίου.

Κέντρο υγείας, φαρμακεία.

ΚΑΛΑΝΔΡΑ

Αξιοθέατα: Η Αρχαία Μένδη, στο ύψωμα Βίγλα. Ο Φάρος στο Ποσειδί.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΜΕΝΔΗ, ΠΟΣΕΙΔΙ ΧΟΛΙΝΤΕΙΣ. Στο Ποσειδί: Α΄κατ. ΘΕΑ, ΠΟΣΕΙΔΙ ΠΑΡΑΝΤΑΙΣ.

Καμπινγκ: Καλάνδρα, κολύμπι στις παραλίες γύρω από το Ποσειδί, τα πεύκα φτάνουν ως τη θάλασσα.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια της Παναγίας στις 15 και 23 Αυγούστου, με χορό στην πλατεία του χωριού.

ΦΟΥΡΚΑ

Ξενοδοχεία: Β΄κατ. ΑΥΡΑ, Δ΄κατ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ΘΕΜΕΛΗ.

Κολόμπι στις παραλίες της Σκάλας Φούρκας.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια της Αγίας Μαρίας στους 17 Ιουλίου και της Ζωοδόχου Πηγής την Παρασκευή του Πάσχα.

Γ. ΣΙΘΩΝΙΑ

ΝΕΑ ΟΛΥΝΘΟΣ

Μεσόγειο χωριό, με αρχαιολογικό ενδιαφέρον, 24 χιλ. ΝΑ από τον Πολύγυρο. Έχει 870 κατοίκους. Η Νέα Όλυνθος είναι η συνέχεια του βυζαντινού χωριού Μυριάφυτο. Το 1922 ήρθαν πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη και τη Μικρά Ασία και το χωριό μετονομάσθηκε σε Νέα Όλυνθο. Η Όλυνθος για έναν αιώνα υπήρξε η σπουδαιότερη πόλη της Χαλκιδικής. Στη θέση της προϋπήρξε σημαντικός προϊστορικός οικισμός. Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Όλυνθος ήταν γιος του βασιλιά της Σπάρτης Στρώμονα, που σκοτώθηκε σε κυνήγι λιονταριού και τότε ο αδελφός του έχτισε προς τιμή του την πόλη.

Αξιοθέατα: Η αρχαία Όλυνθος. Οι κάτοικοι της περιοχής την ονόμασαν Πύργο, όνομα που χρησιμοποιείται ακόμη από τους ντόπιους, λόγω ενός βυζαντινού πύργου που σώζεται στην περιοχή. Τα ερείπια του ναού του Αγίου Νικολάου. Ο πύργος του Αγίου Νικολάου στα Μαριάννα.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια του Αγίου Γεωργίου στις 23 Απριλίου ή τη Δευτέρα του Πάσχα και του Αγίου Αθανασίου στις 2 Μαΐου.

Αγροτικό ιατρείο.

ΝΙΚΗΤΑΣ Ή ΝΙΚΗΤΗ

Μεσόγειο χωριό της χερσονήσου της Σιθωνίας, με σύγχρονα οικοδομήματα. Σε μερικά σημεία διακρίνονται ίχνη της μακεδονικής αρχιτεκτονικής. Έχει 1800 κατοίκους και απέχει 36 χιλ. ΝΑ από τον Πολύγυρο. Στην περιοχή έχουν εντοπισθεί πολλές θέσεις όπου υπήρχαν προϊστορικοί οικισμοί.

Αξιοθέατα: τα σπίτια του χωριού, χτισμένα από το 1830 και ύστερα. Ο κοιμητηριακός ναός, 16ου αιώνα διακοσμημένος με τοιχογραφίες. Δεν σώζεται ακέραιος. Η παλαιοχριστιανική βασιλική του Αγίου Γεωργίου. Η παλαιοχριστιανική βασιλική της

Ελιάς. Το ξεκλήσι του Αποστόλου Παύλου. Η Μονή Ευαγγελισμού στο Βατοπέδι.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΓΕΡΑΝΙΟΝ ΒΕΛΑΝΤΖ, ΠΟΡΦΗ, ΤΟΡΩΝΑΙΟΣ, Β΄κατ. ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, ΒΕΡΓΙΝΑ, ΧΟΤΕ ΜΑΡΙΑΣ, Γ΄κατ. ΑΡΤΕΜΙΣ, ΟΛΥΜΠΙΚ.

Δωμάτια-διαμερίσματα.

Καμπινγκ: ΜΥΛΟΣ, ΜΙΤΑΡΙ, ΣΥΒΑ.

Κολύμπι: στις αμμουδερές παραλίες στον κόλπο της Κασσάνδρας.

Τοπικές εκδηλώσεις: ο "Διάπλους του Τορωναίου Κόλπου" την προτελευταία Κυριακή του Ιουλίου -οργανώνεται από την Εκπολιτιστική Εταιρεία Νέων Νικήτα. Οι κολυμβητές διανύουν την απόσταση από την Καλλιθέα ως την παραλία του Νικήτα, δίχως πτερύγια και άλλα βοηθητικά μέσα. Το καρναβάλι την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς και το γλέντι της Καθαρής Δευτέρας. Το πανηγύρι του Αγίου Νικήτα στις 15 Σεπτεμβρίου.

Αγροτικό ιατρείο, φαρμακείο.

ΝΕΟΣ ΜΑΡΜΑΡΑΣ

Απέχει 55 χιλ. ΝΑ από τον Πολύγυρο, στη χερσόνησο της Σιθωνίας. Έχει 2200 κατοίκους και μεγάλη τουριστική κίνηση. Ιδρύθηκε μετά το 1922 από Μικρασιάτες πρόσφυγες. Στα βυζαντινά χρόνια χτίστηκαν στη θέση αυτή πύργος και ισχυρό τείχος που προστάτευε το φυσικό λιμάνι "Μπαλαμπάνι". Διακρίνεται σήμερα η γραμμή του τείχους μπροστά στο κτίριο του Δασονομείου. Σε έγγραφο του 1429 αναφέρεται ότι υπάρχει στην περιοχή μετόχι της μονής Γρηγορίου του Αγίου Όρους. Το 1970 εγκαταστάθηκαν στο χωριό οι κάτοικοι του γειτονικού Παρθενώνα.

Αξιοθέατα: ο εγκαταλελειμένος οικισμός Παρθενώνας με σπίτια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, το μετόχι Τριπόταμος, η κορυφή Ίταμος της Σιθωνίας με καταπληκτική θέα, το νησί Κέλυφος, όπου στα Ρωμαϊκά χρόνια υπήρχε οικισμός στη ΒΑ πλευρά.

Ξενοδοχεία: Β΄κατ. ΓΛΑΡΟΣ, ΚΛΟΕ, ΛΗΚΥΘΟΣ, ΜΑΡΜΑΡΑΣ, ΜΕΛΙΤΩΝ ΙΝ, ΠΕΤΟΥΝΙΑ, ΠΟΛΙΤΗΣ, ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ΣΑΝΣΕΤ, ΣΚΟΥΝΑ, ΣΟΥΙΤ ΧΟΟΥΜ, Γ΄κατ. ΑΖΑΠΙΚΟ, Δ΄κατ. ΠΛΑΤΑΝΟΣ.

Δωμάτια-διαμερίσματα.

Καμπινγκ: ΑΡΕΤΗ, ΕΥΡΩΠΗ ΜΠΙΤΣ, ΚΑΣΤΕΛΟ, ΜΑΡΜΑΡΑΣ. Στην Αγία Κυριακή: ΣΤΑΥΡΟΣ.

Κολύμπι στην παραλία του χωριού -πάντα πολύκοσμη.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το Σεπτέμβριο η κοινότητα οργανώνει "το φάρμα του τόνου". Τα πανηγύρια του Αγίου Παντελεήμονα στις 27 Ιουλίου και του Αγίου Ιωάννη στις 29 Αυγούστου.

Αγροτικό ιατρείο, φαρμακείο.

Υπηρεσία τουρισμού.

ΤΟΡΩΝΗ

Χωριό με 150 κατοίκους, 9 χιλ. Ν από τη Συκιά, στην οποία και ανήκει. Η περιοχή κατοικείται από τα προϊστορικά χρόνια. Ο οικισμός εξελίχθηκε αργότερα στην αρχαία Τορώνη, μία από τις σημαντικότερες πόλεις της Χαλκιδικής. Οι Χαλκιδείς εγκαταστάθηκαν εδώ στα τέλη του 8ου αιώνα π.Χ. Η πόλη έπαιξε σημαντικό ρόλο στα Μηδικά και στον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Το 348 π.Χ. την κατέλαβε ο Φίλιππος Β' και το 168 π.Χ. οι Ρωμαίοι. Στα Παλαιοχριστιανικά χρόνια υπήρχε μόνο ένας μικρός συνοικισμός που καταστράφηκε και αυτός τον 6ο π.Χ. αιώνα από επιδρομές. Εξακολούθησε πάντως να υπάρχει μικροσυνοικισμός ως το 15ο αιώνα.

Αξιοθέατα: η αρχαία Τορώνη, τα λείψανα της αρχαίας πόλης και ιδιαίτερα η οχύρωσή της. Ο παλαιοχριστιανικός ναός του Αγίου Αθανασίου. Το κάστρο της Λυκήθου. Σώζονται ίχνη προϊστορικής εγκατάστασης.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κολύμπι στον όρμο Τορώνης, 2,5 χιλ. παραλία με άμμο.

Αγροτικό ιατρείο Συκιάς.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Χτισμένο σε κατάφυτη περιοχή, το μεσόγειο αυτό χωριό της Σιθωνίας, απέχει 44 χιλ. ΝΑ από τον Πολύγυρο και έχει 3000 κατοίκους. Κατοικείται από τα προϊστορικά χρόνια. Στο ύψωμα ΝΔ από το χωριό εντοπίστηκε προϊστορικός οικισμός που έζησε ως και τα Ελληνιστικά χρόνια. Το σημερινό χωριό δημιουργήθηκε πριν από τον 14ο αιώνα. Πριν υπήρχε συνοικισμός με το όνομα "Φαρνεΐα".

Αξιοθέατα: τα σπίτια, 19ου αιώνα με λαϊκή αρχιτεκτονική. Το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου, ο ύψωμα Βέρτυνο στα ΝΔ του χωριού, όπου εντοπίζεται και η αρχαία πόλη, Ο Πύργος, περίπου 2,5 χιλ. ΒΑ από το χωριό, τα ερείπια προβυζαντινού φρουρίου, το νησάκι Άγιος Ανδρέας.

Ξενοδοχεία: στο Λιβρόχι: Β΄κατ. ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΙΝ, Γ΄κατ. ΓΑΛΛ-
ΖΙΟΣ ΚΟΛΠΟΣ, Ε΄κατ. ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Δωμάτια-διαμερίσματα.

Κάμπινγκ: ΛΑΚΑΡΑ.

Κολύμπι: στην ακρογιαλιά του δρόμου της Παναγίας και Ν στη
Βουρβουρού και στο νησάκι Διάπορο με καΐκι.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια της Αγίας Πα-
ρασκευής στις 26 Ιουλίου, του Αγίου Νικολάου στις 6 Δεκεμβρίου,
κατά το οποίο, σύμφωνα με την παράδοση, κάινε πουρνάρια γύρω από
την εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων, την πρώτη Κυριακή μετά την
Καθαρή Δευτέρα, με το παραδοσιακό "κονόμικο", προσφορά φαγητού
σε όλη την πλατεία.

Πρώτες Βοήθειες: Κέντρο Υγείας.

Δ. ΟΡΕΙΝΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

Η Βόρεια Χαλκιδική η οποία συχνότερα αναφέρεται ως Ορεινή
Χαλκιδική, είναι μια περιοχή λιγότερο γνωστή στον επισκέπτη του
νομού, ιδίως αυτόν των θερινών μηνών. Ωστόσο έχει πολλά να προσ-
φέρει σε όποιον αποπειραθεί να την ανακαλύψει. Αρχαίες θέσεις, πύρ-
γοι, υδρόμυλοι, συχνά αναγόμενα στους βυζαντινούς χρόνους,
παραδοσιακοί οικισμοί με κτίσματα διαφόρων εποχών (από τον ΙΖ΄
αιώνα ως τις αρχές του αιώνα μας), ναοί και ξωκκλήσια γραφικά,
πανηγύρια που θυμίζουν τον παλιό καλό καιρό, πράγματα που
μπορούν να ελκίσουν το ενδιαφέρον όποιου αναζητεί να εντοπίσει
μια διαφορετική ποιότητα.

ΓΑΛΑΤΙΤΣΑ

Κωμόπολη στους πλαγιές του Χορτιάτη με 2100 κατοίκους, 28
χιλ. ΒΔ από τον Πολύγυρο. Στην περιοχή αυτή βρισκόταν η αρχαία
πόλη Ανθεμόντα, που καταλήφθηκε στα τέλη του 6ου αιώνα πΧ από
τους Μακεδόνες μαζί με τον κάμπο που την περιέβαλλε. Οι διασ-
παρτες προϊστορικές θέσεις στον κάμπο μαρτυρούν την πρώιμη
εγκατάσταση στην περιοχή. Η Παλάτιστα ιδρύθηκε το 897 και
γύρω στα 1500 ήταν ιδιοκτησία του βεζίρη Ισχάκ Πασά. Στην
επανάσταση του 1821 πυρπολήθηκε από τους Τούρκους και εγκατα-
λείφθηκε για μικρό χρονικό διάστημα. Ως το 1900 άπασαν στη
Γαλάτιστα αγιογραφικά εργαστήρια.

Αξιοθέατα: ο Πύργος, βυζαντινό κτίριο του 14ου αιώνα, που

δεσπόζει στη μέση του χωριού. Μπροστά του βρίσκονται δύο νερόμυλοι και αυτοί μάλλον της Βυζαντινής εποχής. Οι εκκλησίες, Άγιος Γεώργιος, Παναγία, Άγιος Δημήτριος, Αγία Παρασκευή και Άγιος Νικόλαος, όλες 19ου αιώνα, εποχή άνθησης του χωριού. Τα παραδοσιακά σπίτια.

Δωμάτια-διαμερίσματα. Λίγα κρεβάτια.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το έθιμο της "καμήλας" και της "Νύφης" στις 6 και 7 Ιανουαρίου. Το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής.

Πρώτες Βοήθειες: Αγροτικό ιατρείο.

ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ

Ο Πολύγυρος είναι πόλη πλούσια, με 5000 κατοίκους, που ζουν σε ένα θαυμάσιο κλίμα, ανάμεσα σε πάρκα και άφθονα νερά. Απέχει 587 χιλ. από την Αθήνα και 67 χιλ. από την Θεσσαλονίκη. Τα σπίτια είναι απλωμένα αμφιθεατρικά στις πλαγιές του Προφήτη Ηλία, με συναρπαστική θέα στην τρίαινα της Χαλκιδικής: Κασσάνδρα, Σιθωνία, Άθω. Η γύρω περιοχή είναι αρκετά εύφορη, κατάφυτη με αμπέλια, ελιές και σπυροφόρα δέντρα. Η αρχική θέση και η χρονολογία ίδρυσης του Πολύγυρου παραμένουν άγνωστες. Σύμφωνα πάντως με προφορικές τοπικές παραδόσεις, η πόλη βρισκόταν 6,5 χιλ. Ν, στο Σελιδό. Στη σημερινή θέση μεταφέρθηκε για ασφάλεια, εξαιτίας των πειρατικών επιδρομών. Κατοικείται από τα προϊστορικά χρόνια έως σήμερα. Στην Κλασική εποχή άκμασε στη θέση αυτή η πόλη Απολλωνία. Το όνομα Πολύγυρος αναφέρεται πρώτη φορά τον 11ο αιώνα, που η περιοχή ήταν μετόχι της μονής Ιβήρων του Αγίου Όρους. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η πόλη ανθούσε.

Αξιοθέατα: η εκκλησία του Αγίου Νικολάου, του 1836. Η ιδιωτική Συλλογή του τ. βουλευτή Γ. Λαμπρόπουλου. Περιλαμβάνει οχτακόσια αντικείμενα, όπως πήλινα αγγεία, χάλκινα σκεύη, όπλα, κτερίσματα. Το ξωκλήσι της Παναγίας. Το ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία. Ο Άγιος Νικόλαος στο Σέλιο. Βυζαντινός ναός που δεν σώζεται ολόκληρος. Η περιοχή Παλαιόπορτα, όπου εντοπίζεται η αρχαία Απολλωνία. Το χωριό Βραστά ή Βράσταμα, από τα παλαιότερα χωριά της Χαλκιδικής. Αποτελεί δείγμα Χαλκιδικιώτικης αρχιτεκτονικής. Αρχαιολογικό μουσείο. Εκτίθενται ευρήματα από την πόλη και το νεκροταφείο της Ολύμθου, από το νεκροταφείο της Ιερισσού, της Τορώνης, του Καστριού, της Αθύτου και άλλων πόλεων της Χαλκιδικής. Εκτίθενται ακόμη οι επιτύμβιες στήλες από την

Ποτεΐδαια, οι ωνές πράξεις αγοραπωλησίας, από την Όλυνθο, τα αγάλματα από τον ελληνιστικό κρήκο στο Στρατώνι, αρχιτεκτονικά μέλη από το ναό του Άμμωνα Δία στην Αθυσσά κ.α.

Ξενοδοχεία: στις Καλύβες, Γ'κατ. ΚΑΛΥΒΕΣ ΜΠΙΤΣ.

Δωμάτια-διαμερίσματα.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: μεγάλο γλέντι με ζουρνάδες και νταούλια την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς -παρέλαση αρμάτων, μασκαράδες, περιβάσματα. Στον κόσμο προσφέρονται δωρεάν πίτες, ελιές, λουκάνικα. Είναι το έθιμο "κατσάμικα" -κάτσε να φάς τσάμπα. Το πανηγύρι του Προφήτη Ηλία, στις 20 Ιουλίου.

ΑΡΝΑΙΑ

Παραδοσιακή κωμόπολη, 39 χιλ. ΒΑ από τον Πολύγυρο, με 3300 κατοίκους, γνωστή για την παραγωγή φρούτων και κρασιών. Ιδρύθηκε το 16ο αιώνα.

Αξιοθέατα: ο παραδοσιακός οικισμός (διατηρητέος) σε ρυθμό των μετοχίων του Αγίου Όρους. Τα Αλσύλλια της Αγίας Παρασκευής. Η αρχαία πόλη.

Ξενοδοχεία: στο Παλαιοχώρι: Γ'κατ. ΠΑΡΚ ΧΟΤΕΛ ΤΑΣΟΣ.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα "Σωκράτεια", στις 16 Ιουλίου, με αθλητικές εκδηλώσεις και αναβίωση εθίμων. Η έκθεση υφαντών και λαϊκής τέχνης στο τέλος Ιουλίου. Το καρναβάλι και το γλέντι της Καθαρής Δευτέρας.

Πρώτες Βοήθειες: Υγειονομικός σταθμός.

ΙΕΡΙΣΣΟΣ

Κωμόπολη στη θέση της αρχαίας Ακά νθου, σήμερα παραθεριστικό κέντρο. Απέχει 83 χιλ. Α από τον Πολύγυρο και έχει 2600 κατοίκους.

Αξιοθέατα: τα ερείπια του κάστρου και του βυζαντινού ναού, ο πύργος της Κρούνας, βυζαντινό οχυρό, το τμήμα Ελληνιστικού κτιρίου με κεντρική αυλή. Η διώρυγα του Εέρξη.

Ξενοδοχεία: Β'κατ. ΜΑΟΥΝΤ ΑΘΩΣ, Δ'κατ. ΑΚΚΥΟΝΙΣ, ΜΑΡΚΟΣ, Ε'κατ. ΑΚΑΝΘΟΣ.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κολύμπι στην παραλία της Κωμόπολης.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το "κουρμπάνι", προσφορά φαγητού σε ντόπιους και ξένους, στις 20 Ιουλίου, στο πανηγύρι

του Προφήτη Ηλία. Στις 26 Δεκεμβρίου, η σφαγή του γουρουνιού στην πλατεία -προσφέρουν ψητό γουρουνόπουλο και κρασί. Το "Μαύρο Αλώνι" είναι επίσημη γιορτή, σε ανάμνηση της σφαγής 300 κατοίκων από τους Τούρκους στις αρχές του 1821 -την τρίτη μέρα του Πάσχα.

Πρώτες Βοήθειες: Αγροτικό ιατρείο.

ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ

Προσφυγικό χωριό στην πλευρά του Στρυμονικού, χτίστηκε μετά το 1922. Η περιοχή αυτή έχει αρκετό πράσινο και άμορφες ακρογιαλιές. Βρίσκεται σε απόσταση 70 χιλ. ΒΑ από τον Πολύγυρο και έχει 450 κατοίκους. Η περιοχή περιλαμβάνει τη θέση των αρχαίων Σταγών, βρίσκονται 2 χιλ. Α από το χωριό και μπορεί να χαρακτηριστεί ο σημαντικότερος ιστορικός χώρος της Χαλκιδικής.

Αξιοθέατα: τα αρχαία Στάγηρα, τα θεμέλια κυκλικού πύργου που πρέπει να χτίστηκε στα Κλασσικά χρόνια, το νησί Κάπρος, απέναντι από την Ολυμπιάδα, σώζονται ίχνη μικρού οικισμού με υδατοδεξαμενές και ερείπια κτιρίου. Τα κατάλοιπα της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης, στα βουνά πάνω από την Ολυμπιάδα. Έχουν αργυρούχα μεταλλεύματα, των οποίων η εκμετάλλευση άρχισε ίσως από τα Κλασσικά χρόνια. Η παλαιοχριστιανική βασιλική.

Ξενοδοχεία: Β΄κατ. ΛΙΟΤΟΠΙ, Γ΄κατ. ΟΛΥΜΠΙΚ.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κάμπινγκ: ΟΛΥΜΠΙΑΣ, κολύμπι στην παραλία του χωριού. Από την Ολυμπιάδα έως το Ζέπκο.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια της Αγίας Κυριακής στις 7 Ιουλίου και της Παναγίας στις 15 Αυγούστου.

Αγροτικό ιατρείο.

Ε. ΠΥΡΓΑΔΙΚΙΑ-ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗ

ΠΥΡΓΑΔΙΚΙΑ

Είναι χτισμένο αμφιθεατρικά πάνω από τη θάλασσα, με θέα το μεγάλο πεπο Άγιο Όρος και τη χερσόνησο της Σιθωνίας. Απέχει 21,5 χιλ. Δ από τον Πολύγυρο, με 600 κατοίκους. Το χωριό χτίστηκε μετά τη Μικρασιατική καταστροφή από πρόσφυγες της Αφθόνης Μαρμαρά Μικράς Ασίας.

Ξενοδοχεία: Β΄κατ. ΠΑΝΟΡΑΜΑ, ΠΟΣΕΙΔΩΝ, Ε΄κατ. ΕΛΕΝΑ. Στο Κορτήρι: Γ΄κατ. ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ ΜΠΙΤΣ.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κολύμπι στις μαγευτικές παραλίες του Κάμπου και των Γυαλακιών, δεξιά και αριστερά του χωριού.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: τα πανηγύρια των Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στις 21 Μαΐου, στην παραλία Τρίτο Γυαλακί, όπου προσφέρεται και φαγητό (κουρμπάνι), στις 29 Αυγούστου του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, στο σθνοικισμό του Αγίου Ιωάννη, όπου την παραμονή προσφέρεται φαγητό. Στις 8 Σεπτεμβρίου της Γέννησης της Θεοτόκου, η εκκλησία του χωριού γιορτάζει την εικόνα της Παναγίας Καστρέλλας, την οποία είχαν φέρει οι πρόσφυγες από την πατρίδα τους.

Αγροτικό Ιατρείο στον Άγιο Νικόλαο.

ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗ

Διατηρητέος παραδοσιακός οικισμός, με 650 κατοίκους, 96 χιλ. Α από τον Πολύγυρο. Το χωριό φημίζεται για την αμμουδιά του και την καθαρή θάλασσα. Ιδρύθηκε μετά το 1922 από Μικρασιάτες πρόσφυγες. Το 1922 η περιοχή ήταν κτήμα της μονής Βατοπεδίου. Το όνομά της το πήρε από την αρχαία Ουρανούπολη, που πρέπει να βρισκόταν κοντά στην Τρυπητή. Χτίστηκε το 315 πΧ στη θέση της Σάνης από τον Αλέξαρχο, αδελφό του Κάσσανδρου, και ήταν αρκετά εκτεταμένη.

Αξιοθέατα: ο πύργος του Προφορίου, που χτίστηκε το 1344 από τη μονή του Βατοπεδίου, για την προστασία του μετοχιού. Είναι ο μεγαλύτερος πύργος της Χαλκιδικής. Το Μετοχικό Κτίσμα, δίπλα στην κοινότητα του 1903. Το Φραγκόκαστρο όπου σχετίζεται με την περίοδο της φραγκικής κατοχής.

Ξενοδοχεία: Α΄κατ. ΙΝΓΛΣ ΠΑΛΑΣ, ΘΕΟΞΕΝΙΑ, Β΄κατ. ΑΘΩΣ, ΑΚΡΑΘΟΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ, ΘΕΟΠΙΣΤΗ, ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΞΕΝΙΑ, ΣΙΛΟΞΕΝΙΑ, Γ΄κατ. ΣΚΗΤΕΣ, Δ΄κατ. ΑΚΡΙΓΙΑΛΙ, ΞΕΝΙΟΣ ΖΕΥΣ, ΠΥΡΓΟΣ, Ε΄κατ. ΓΑΛΗΝΗ, ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

Δωμάτια-διαμερίσματα, κάμπινγκ: ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗ, κολύμπι στην παραλία του οικισμού.

Τοπικές εκδηλώσεις-πανηγύρια: το πανηγύρι των Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης.

Αγροτικό ιατρείο και Γραφεία Τουρισμού.

ΑΜΟΛΙΑΝΗ

Κατάφυτο νησάκι απέναντι από την Τρυπητή, με την οποία συνδέεται καθημερινά με μικρό φεριμπότ. Με σημαντική αλλά όχι ασφυκτική τουριστική κίνηση, υπόσχεται ήσυχες διακοπές σε γρα-

φικό περιβάλλον με πεντακάθαρη θάλασσα και ερημικές παραλίες. Στο αραξοβόλι του νησιού θα δείτε πολλά καΐκια, σκάφη αναψυχής και βάρκες. Από τα βυζαντινά χρόνια, τόσο η Αμολιανή όσο και τα μικρότερα νησιά γύρω της, ήταν κτήματα της μονής Βατοπεδίου του Αγίου Όρους. Μετά το 1922 εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες από την Μικρά Ασία.

ΣΤ. ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Άγιον Όρος ονομάζεται η ανατολικότερη από τις τρεις χερσονήσους της Χαλκιδικής, όπου το βουνό Άθως. Πρόκειται για μία ορεινή χερσόνησο της οποίας το έδαφος είναι κατανεμημένο μεταξύ των μονών που βρίσκονται σε αυτήν, είκοσι στον αριθμό.

Η ανάπτυξη του μοναχισμού στην χερσόνησο το Άθω, άρχισε σύμφωνα με τις γραπτές μαρτυρίες ήδη από τον 9ο αιώνα. Από την εποχή αυτή λειτούργησε ο θεσμός του "Πρώτου" της επικεφαλής δηλαδή των μοναχών, ο οποίος ασκούσε διοίκηση στις μοναστικές κοινότητες μαζί με τους συνεργάτες του. Στα μέσα του 10ου αιώνα η χερσόνησος οριοθετήθηκε επισήμως ως τόπος κατοικίας μοναχών και το 963 ιδρύθηκε το πρώτο κοινόβιο, από τον Όσσο Αθανάσιο, η Μεγίστη Λαύρα, με την βοήθεια των αυτοκρατόρων Νικηφόρου Φωκά και Ιωάννη Τσιμισκή. Λίγα χρόνια αργότερα γράφτηκε το πρώτο τυπικό, το οποίο ρύθμιζε θέματα σχετικά με την οργάνωση και τη διοίκηση των μοναχών του Αγίου Όρους και το οποίο ονομάστηκε "Τράγος", επειδή ήταν γραμμένο επάνω σε περγαμηνή από δέρμα τράγου. Το πρώτο αυτό τυπικό σώζεται έως σήμερα και φυλάγεται στο κτίριο της βεράς κοινότητας στις Καρχές. Την ίδρυση της Μεγίστης Λαύρας ακολούθησε η ίδρυση και άλλων μεγάλων κοινοβίων. Το 1204 με την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους και της κατάλυση της αυτοκρατορίας, το Άγιο Όρος υπήχθη στο Λατίνο επίσκοπο Σεβαστή. Μετά την απελευθέρωση της Κωνσταντινούπολης, το 1261, και την αποκατάσταση της βυζαντινής κυριαρχίας στην πρωτεύουσα του κράτους η παράδοση αναφέρει ότι οι Αθηναίτες γνώρισαν άγριο διωγμό από τον φιλενωτικό πατριάρχη Ιωάννη Βέκκο. Στις αρχές του 14ου αιώνα πολλές μονές κατὰστράφηκαν από επιδρομές των Καταλανών. Στη διάρκεια του αιώνα αυτού, ωστόσο ιδρύθηκαν ή ανοικοδομήθηκαν και

άλλες μονές με τη συνδρομή αυτοκρατόρων και ηγεμόνων.

Η εμφάνιση των Τούρκων στη Μακεδονία, η πτώση της Θεσσαλονίκης (1430) και η πτώση της Κωνσταντινούπολης (1453) είχαν οδηγήσει σε νέπειες και για το Άγιον Όρος. Παρά την εξασφάλιση ορισμένων προνομίων, οι Μονές υπέφεραν από την Τουρκική κατοχή, που συνεχίστηκε έως την απελευθέρωση της Μακεδονίας το 1912. Ωστόσο και μέσα στα χρόνια της τουρκοκρατίας το Άγιον Όρος απέδειξε αξιοθαύμαστη αντοχή, και πολλές φορές ακμή, στη διανόηση, στα γράμματα και τις τέχνες. Άκμασε επίσης ο ασκητισμός (ασκητικός βίος) με την ίδρυση και λειτουργία πολλών σκητών, πρώτη από τις οποίες ήταν αυτή της Αγίας Άννης. Το 18ο αιώνα (1743) ιδρύθηκε και λειτούργησε κοντά στη μονή Βατοπεδίου η Αθωνιάς Ακαδημία στην οποία δίδαξαν περίφημοι διδάσκαλοι του Γένους και στην οποία συγκεντρώθηκαν μαθητές από όλο το υποδοιολο γένος.

Το 1821 το Άγιον Όρος πήρε μέρος στην Ελληνική Επανάσταση, όμως όταν καταπνίγηκε η επανάσταση στη Χαλκιδική, αναγκάστηκε και αυτό να συνθηκολογήσει με τους Τούρκους για να αποφύγει την καταστροφή και να δεχθεί την πολυάριθμη φρουρά έως το 1830.

Το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα χαρακτηρίζεται από την έντονη παρουσία Ρώσων μοναχών και την ίδρυση σκητών και κελιών από μέρους τους, ακόμη και τη μετατροπή μιάς μονής σε ρωσική. Το Άγιον Όρος απελευθερώθηκε από τον Τουρκικό ζυγό το 1912 και ενσωματώθηκε στην Ελλάδα μαζί με την υπόλοιπη Μακεδονία. Το 1922, με την Μικρασιατική καταστροφή, χιλιάδες πρόσφυγες κατοίκησαν στους χώρους των αγιορειτικών μονών.

Το 1926 κυρώθηκε ο καταστατικός χάρτης του Αγίου Όρους (Κ.Χ.Α.Ο.) που ρυθμίζει τις σχέσεις της Ελληνικής Πολιτείας και Αγιορειτών, και προστατεύεται από το Σύνταγμα.

Το Άγιον Όρος υπέφερε και αυτό, όπως και η υπόλοιπη χώρα, κατά την πολεμική περίοδο 1940-1949.

Μετά την παγίωση της ειρήνης, το Άγιον Όρος εισήλθε στην μεταπολεμική εποχή. Το 1972 ο αριθμός των μοναζόντων σε αυτό άρχισε να εμφανίζει άνοδο, έτσι ώστε πολλές μονές ανακαινίσθηκαν και άλλες επανήλθαν στο κοινοβιακό καθεστώς, χάρη στο αριθμητικό και μορφωτικό δυναμικό που διέθεταν. Σήμερα όλα τα μοναστήρια του Αγίου Όρους είναι κοινόβια, σύμφωνα με την αρχαία παράδοση και συγχρονως αναδιοργανώνονται σύμφωνα με τις ανάγκες της τεχνολογίας. Η πολιτεία από πλευράς της υποστηρίζει κάθε προσπάθεια. Στα πλαίσια αυτά ιδρύθηκε και λειτουργεί Κέντρο Διατήρησης της Αγιορείτικης Κληρονομιάς (Κ.Δ.Α.Κ.) που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη στο υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης.

Ο αριθμός των επισκεπτόμενων ορίστηκε στις εκατόν είκοσι ημερησίως, λόγω του υπερβολικού αριθμού που συνέρεε εκεί τα τελευταία χρόνια. Σε αυτούς πρέπει να προστεθούν δέκα αλλοδαποί.

Η επίσκεψη των Ελλήνων γίνεται από προηγούμενη συνενόηση με τα "Γραφεία Εξυπηρέτησης Προσκυνητών".

Οι αλλοδαποί θα πρέπει μετά από ορισμένες διαδικασίες να προμηθευτούν τη σχετική άδεια για την επίσκεψη.

Στη συνέχεια, τόσο οι ημεδαποί όσο και οι αλλοδαποί εκδίδουν "διαμονητήριο" από την Ουρανούπολη, καταβάλλοντας ένα ορισμένο χρηματικό ποσό και κατόπιν επιβιβάζονται στο σκάφος με προορισμό το Άγιο Όρος. Εκεί η διαμονή επιτρέπεται μόνο για ένα εικοσιτετράωρο για κάθε μοναστήρι ή σκήτη. Η επίσκεψη στους Μονές γίνεται με τα πόδια, ή με σκάφη, ή οχήματα της γραμμής.

Η είσοδος γυναικών το Άγιον Όρος είναι απαγορευμένη, επειδή ισχύει ο Μοναχικός Θεσμός του "αβάτου". Επίσης απαγορεύεται η προσέγγιση σκαφών, στα οποία επιβιβάζονται γυναίκες, σε απόσταση λιγότερη των 500 μ. από την ακτή.

Οι είκοσι μονές κατά την ιεραρχική τους τάξη:

1. Μεγίστη Λαύρα
2. Βατοπεδίου
3. Ιβήρων
4. Χελανδαρίου
5. Διονύσου
6. Κουτλουμουσίου
7. Παντοκράτορος
8. Εηροποτάμου
9. Ζωγράφου
10. Δοχειαρίου
11. Καρακάλλου
12. Φιλοθέου
13. Σίμωνος Πέτρου
14. Αγίου Παύλου
15. Σταυρονικήτα
16. Εενοφώντος
17. Οσίου Γρηγορίου
18. Εσφιγμένου
19. Αγίου Παντελεήμονος
20. Κασταμονίτου

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Ο.Γ : -ΜΗΧ/ΚΕ-ΔΙΑΧΡ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΞΕΝ/ΚΟΥ ΔΥΝ/ΚΟΥ : ΗΜΕΡ: 25,01,95 ΣΕΛ: 401
 Κ/ΝΟΜ: ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΚΩΔ:39991

ΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ:		0001		0002		1994	
ΔΟΣ	ΓΑΕΗ	ΜΟΝ	Σ.ΔΩΜ.-Σ.ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	Σ.ΔΩΜ.-Σ.ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	Σ.ΔΩΜ.-Σ.ΚΛΙΝ
ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΩΜ :			ΑΠΛΑ ΛΟΥΓ		ΑΠΛΑ ΛΟΥΓ		ΑΠΛΑ ΛΟΥΓ *
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΠΟΛ					1	447 827
	*						447
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	(Α)					17	3624 6858
	*						3624
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	(Β)					29	1778 3450
	*						1778
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	(Γ)					76	1683 3231
	*						2 1681
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	(Δ)					18	364 716
	*						18 346
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	(Ε)					16	194 406
	*						67 127
ΕΚΚΑΛΟΥΣ	(Α)					3	147 295
	*						147
ΕΚΚΑΛΟΥΣ	(Β)					11	613 1222
	*						613
ΕΚΚΑΛΟΥΣ	(Γ)					2	59 118
	*						59
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ & ΜΠΑΓΚ	(Α)					2	166 308
	*						166
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ & ΜΠΑΓΚ	(Β)					4	678 1295
	*						678
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	(Β)					1	14 27
	*						14
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	(Β)						
	*						
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	---					4	18 41
	*						18
ΠΛ.ΔΙΑΜ/ΓΑ	(Α)					4	133 228
	*						133
ΠΛ.ΔΙΑΜ/ΓΑ	(Β)					6	310 553
	*						310
ΠΛ.ΔΙΑΜ/ΓΑ	(Γ)					53	1406 2565
	*						1406
ΠΛ.ΔΙΑΜ/ΓΑ	(Δ)					18	431 807
	*						431
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ & ΜΠΑΓΚ	(Β)					1	42 84
	*						42
ΣΥΝΟΛΑ	:=					266	12107 23031
Α.ΔΩΜΑΤΙΩΝ, ΑΠΛΑ/ΛΟΥΓ	/					/	105/ 12002

4. ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ CAMPINGS ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1992-1996

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ - ΚΑΙΝΕΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ

Χαλκιδικής							
ΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	1.259.511	92	153	163	541	94.781	247.666
1993	1.336.690	26	44	749	2.110	127.617	204.946
1994	1.830.141	70	174	1.248	1.368	203.196	343.150
1995	1.601.935	320	77	1.007	2.223	198.445	306.282
1996		459	274	571	1.940	182.155	285.789
ΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	195.134	553	468	516	4.814	7.933	19.842
1993	294.410	296	190	818	10.543	13.125	67.855
1994	226.520	354	918	1.506	11.234	20.221	19.721
1995	314.234	444	430	2.052	15.032	8.801	23.513
1996		5.710	5.902	7.679	29.539	17.339	36.529
ΣΥΝΟΛΟ ΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	1.454.645	645	621	679	5.355	102.714	267.508
1993	1.631.100	322	234	1.567	12.653	140.742	272.801
1994	2.056.661	424	1.092	2.754	12.602	223.417	362.871
1995	1.916.169	764	507	3.059	17.255	207.246	329.795
1996		6.169	6.176	8.250	31.479	199.494	322.318
ΚΑΙΝΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΟΥΡΓΗΣΑΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	70.138	346	210	164	2.344	6.478	11.778
1993	82.440	201	46	247	5.583	10.716	13.355
1994	84.306	324	435	310	5.677	11.108	13.288
1995	90.491	333	331	383	5.689	12.100	14.296
1996		994	987	1.108	6.139	13.525	16.133
ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	69,13%	6,21%	9,86%	13,80%	7,62%	52,85%	75,71%
1993	65,95%	5,34%	16,96%	21,15%	7,55%	43,78%	68,09%
1994	81,32%	4,36%	8,37%	29,61%	7,40%	67,04%	91,03%
1995	70,58%	7,65%	5,11%	26,62%	10,11%	57,09%	76,90%
1996		20,69%	20,86%	24,82%	17,09%	49,17%	66,60%
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΕ CAMPINGS	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	32.761	0	0	0	0	0	3.172
1993	12.299	0	0	0	0	27	664
1994	30.608	0	0	0	2	742	3.475
1995	12.966	0	0	0	0	208	0
1996		0	0	0	0	0	3.636
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΕ CAMPINGS	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	43.206	0	0	0	0	0	2.573
1993	72.768	0	0	0	0	395	1.840
1994	93.671	0	0	0	44	574	7.048
1995	78.958	0	0	0	0	164	0
1996		0	0	0	0	0	9.291
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΣΕ CAMPINGS	ΣΥΝΟΛΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΙΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
1992	75.967	0	0	0	0	0	5.745
1993	85.067	0	0	0	0	422	2.504
1994	124.279	0	0	0	46	1.316	10.523
1995	91.924	0	0	0	0	372	0
1996		0	0	0	0	0	12.927

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ - ΚΛΙΝΕΣ - ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ

Χαλκιδικής						
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	289.957	256.324	257.911	99.134	12.395	394
1993	303.625	349.239	247.442	100.406	423	63
1994	373.332	440.487	344.800	121.286	438	592
1995	345.413	325.112	328.795	92.979	682	600
1996						
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	55.794	73.513	21.655	4.946	3.607	1.493
1993	82.790	89.666	25.359	2.461	920	387
1994	61.772	84.835	15.661	7.114	1.009	2.175
1995	84.415	127.657	28.706	12.603	4.890	5.691
1996						
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	345.751	329.837	279.566	104.080	16.002	1.887
1993	386.415	438.905	272.801	102.867	1.343	450
1994	435.104	525.322	360.461	128.400	1.447	2.767
1995	429.828	452.769	357.501	105.582	5.572	6.291
1996						
ΚΛΙΝΕΣ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΑΝ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	11.854	12.126	11.677	9.678	3.115	368
1993	13.343	14.910	13.355	10.086	383	215
1994	13.976	15.230	13.263	10.016	355	324
1995	15.531	15.621	13.859	10.197	1.083	1.068
1996						
ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	97,22%	90,67%	79,81%	35,85%	17,12%	17,09%
1993	96,53%	98,12%	68,09%	34,00%	11,69%	6,98%
1994	103,77%	114,98%	90,59%	42,73%	13,59%	28,47%
1995	92,25%	96,62%	85,99%	34,51%	17,15%	19,63%
1996						
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΕ CAMPINGS	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	13.469	14.759	1.361	0	0	0
1993	3.703	7.241	664	0	0	0
1994	11.380	12.911	2.098	0	0	0
1995	4.129	7.888	741	0	0	0
1996						
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΕ CAMPINGS	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	30.986	9.263	384	0	0	0
1993	34.578	34.115	1.840	0	0	0
1994	42.606	41.167	2.232	0	0	0
1995	39.433	38.415	946	0	0	0
1996						
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ ΣΕ CAMPINGS	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1992	44.455	24.022	1.745	0	0	0
1993	38.281	41.356	2.504	0	0	0
1994	53.986	54.078	4.330	0	0	0
1995	43.562	46.303	1.687	0	0	0
1996						

Όπως παρατηρούμε από τα στατιστικά στοιχεία το σύνολο των διανυκτερεύσεων των τουριστών στο νομό Χαλκιδικής παρουσιάζει μία ανοδική τάση το διάστημα 1992-1994 και από το 1994 στο 1995 έχουμε μία πτώση από 2.056.661 διανυκτερεύσεις συνολικά σε 1.916.169 αντίστοιχα . Υπάρχει μία μικρή μείωση στις διανυκτερεύσεις των αλλοδαπών από το 1994 στο 1995, ενώ αντίθετα έχουμε αύξηση στις διανυκτερεύσεις των ημεδαπών από 226.320 που ήταν το 1994 σε 314.234 το 1995.

Επίσης όσον αφορά την πληρότητα των ξενοδοχείων, ενώ το 1994 έχουμε ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 81,32% το 1995 υπάρχει μία πτώση στο 70,58%.

Στο σύνολο των διανυκτερεύσεων στα CAMPINGS, ενώ έχουμε κι εδώ μια ανοδική πορεία από το 1992-1994, το 1995 εμφανίζεται να υπάρχει κάποια σχετική μείωση.

Βέβαια για τους τέσσερις πρώτους μήνες του 1996 έχουμε μια αρκετά μεγάλη αύξηση στο σύνολο των διανυκτερεύσεων των τουριστών στην Χαλκιδική με περισσότερους ημεδαπούς και λιγότερο αλλοδαπούς τουρίστες.

Τέλος σε γενικές γραμμές παρατηρείται ότι τους καλοκαιρινούς μήνες υπάρχει μεγάλη αύξηση τουριστών σε σχέση με τους υπόλοιπους μήνες όπου υπάρχει και το πρόβλημα της χαμηλής πληρότητας στα ξενοδοχεία καιμάλιστα σε ένα νομό που κατέχει το 40% περίπου των προσφερόμενων κλινών της Βόρειας Ελλάδας.

5. Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Η ποιοτική σπάθμη των ξενοδοχείων χαρακτηρίζεται ικανοποιητική από πλευράς κτιριακού και λοιπού εξοπλισμού. Η ποιότητα όμως των παρεχομένων υπηρεσιών υστερεί σε σύγκριση με εκείνη των τουριστικά ανεπτυγμένων χωρών της Ευρώπης και ιδιαίτερα των ανταγωνιστριών της Μεσογείου. Το πρόβλημα αυτό είναι ετονότερο στις αναπτυσσόμενες περιοχές και στις περιοχές με χαμηλή πληρότητα όπου, πέρα από την έλλειψη βασικής υποδομής υπάρχει και μεγαλύτερη αδυναμία για εξασφάλιση ειδικευμένου προσωπικού. Αυτό το γεγονός, σε συνδυασμό με την ταχύτερη αύξηση του λειτουργικού κόστους και την επιβολή, από τα διεθνή ολιγοπώλια διακίνησης τουριστών, χαμηλών τιμών στις παρεχόμενες υπηρεσίες, τα τελευταία κυρίως χρόνια, στην μείωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου στην διεθνή αγορά.

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων είναι γενικά χαμηλή σε όλες σχεδόν τις περιοχές εκτός Δωδεκανήσου, Ήρκυρας και Κρήτης, και δημιουργείται πρόβλημα κανονικής λειτουργίας των μονάδων σε περιόδους μείωσης της τουριστικής κίνησης. Η μείωση της πληρότητας που παρατηρείται τα τελευταία έτη σε διάφορες περιοχές, είτε αυτό οφείλεται στην ταχύτερη αύξηση της προσφοράς (συμπεριλαμβανομένου και των μη δηλωμένων καταλυμάτων), είτε στη μείωση ή περιορισμένη ζήτηση, είτε σε άλλους παράγοντες δημιουργεί έντονες ανησυχίες για τη δυνατότητα επιβίωσης πολλών μονάδων. Στη Χαλκιδική το πρόβλημα βιωσιμότητας που το αντιμετωπίζουν ακόμα και μεγάλες μονάδες, οφείλεται στη μικρότερη σχετικά τουριστική περίοδο, στην έλλειψη αστικού κέντρου, στην αδυναμία εξασφάλισης ειδικευμένου ερφατικού δυναμικού, στην έλλειψη αναγκαίας υποδομής και συμπληρωματικών υπηρεσιών και σε άλλους παράγοντες, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη οικισμών και τουριστικών καταλυμάτων, η αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος κτλ.

Η ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι συνεχώς βελτιούμενες σχέσεις συνεργασίας με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, Βαλκανίων και της Μέσης Ανατολής, καθώς και τις λοιπές μεσογειακές, παράλληλα με την οργανωμένη και συστηματική

προβολή των τουριστικών αξιών της χώρας, δημιουργούν ευνοϊκές προϋποθέσεις για την εξέλιξη του εξωτερικού τουρισμού.

Η εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων για την παραπέρα ανάπτυξη του τομέα, θα εξασφαλισθεί από την ανταγωνιστικότητά του σε σύγκριση με τους λοιπούς κλάδους της οικονομίας, από την αποδοτικότητα των επενδύσεων, τη συμβολή του στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη κάθε περιοχής και στην ανάπτυξη άλλων παραγωγικών κλάδων.

Θα πρέπει να ανασχεθεί η παραπέρα συγκέντρωση τουριστικών δραστηριοτήτων σε περιοχές που εμφανίζουν έντονα σημεία κορεσμού. Στους περιοχές αυτές, θα επιδιωχθεί η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής, για να αποφθευχθεί η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η μείωση της τουριστικής σημασίας και παράλληλα να επιτευχθεί η εξασφάλιση χώρων αναψυχής και δεύτερης κατοικίας των κατοίκων των αστικών κέντρων και να ενισχυθούν βασικοί κλάδοι που περιορίστηκαν από την ανάπτυξη του τουρισμού.

Αξιοποίηση του υποαπασχολούμενου παραγωγικού δυναμικού με τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής και εγκαταστάσεων, την παροχή κινήτρων και την κατάλληλη προβολή. Αξιοποίηση του υποαπασχολούμενου (εποχιακά άνεργου εργατικού δυναμικού), με τη δημιουργία ευκαιριών συμπληρωματικής απασχόλησης.

Αύξηση της ανταγωνιστικότητας, με τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, τον περιορισμό της δράσης των μεσαζόντων, της εφαρμογής σταθερής πολιτικής τιμών και εισοδημάτων και τον επηρεασμό της ζήτησης για την άμβλυνση της εποχικότητας και καλύτερη κατανομή μεταξύ των διαφόρων ειδών καταλυμάτων. Στα πλαίσια αυτά αποτελούν στόχους άμεσης προτεραιότητας:

α) Η εφαρμογή προγράμματος ταχύρυθμης εκπαίδευσης των απασχολούμενων στον τουρισμό και η αύξηση του αριθμού των κέντρων μετεκπαίδευσης.

β) Η μελέτη του τρόπου οργάνωσης και ενίσχυσης των φορέων τουρισμού για την αύξηση της διαπραγματευτικής τους δύναμης έναντι των πρακτόρων διακίνησης του διεθνούς τουρισμού

(στην καθορισμό των τιμών, τον τρόπο πληρωμής κτλ.) και των μεσαζόντων (που επηρεάζουν το κόστος με τις υψηλές προμήθειες που απαιτούν και φθάνουν μέχρι και 50% της τιμής πώλησης).

γ) Η μελέτη για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού (ιαματικού, χειμερινού, κοινωνικού, συνεδρίων) και του ρόλου που μπορεί να παίξει γενικότερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

6. α) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η περιφερειακή πολιτική, αποβλέπει στην ανάπτυξη του Ελλαδικού χώρου κατά τρόπο που σε κάθε γεωγραφικό επίπεδο (περιφέρεια, νομό, κοινότητα) να δημιουργούνται ισότιμες μεν αλλά διαφοροποιημένες συνθήκες ανάπτυξης, ποιότητας ζωής και περιβάλλοντος. Ισότιμες στο βαθμό που επηρεάζονται αναπόφευκτα από τις γεωγραφικές οικονομικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.

Ο γεωγραφικός προσδιορισμός και η διαφοροποίηση της αναπτυξιακής πολιτικής κατά περιφέρεια στηρίζεται στην αξιοποίηση των πόρων των δυνατοτήτων και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε περιοχής και αποβλέπει στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών και της υποδομής για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης ενώ παράλληλα έχει σαν στόχο την κάλυψη βασικών αναγκών και ελλείψεων και την επίλυση κρίσιμων προβλημάτων

Στον τουρισμό η αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και η αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η συγκέντρωση τουριστικής κίνησης αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα στις ήδη αναπτυγμένα τουριστικές περιφέρειες και περιοχές, ενώ στις λιγότερο αναπτυγμένες έχει προτεραιότητα η βελτίωση και διεύρυνση της βασικής τουριστικής υποδομής.

Στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής για το περιβάλλον ιδιαίτερη σημασία αποκτά η αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που αντιμετωπίζονται κατά περιφέρεια που συνδέονται με το "νέφος", τη συλλογή, διάθεση και αξιοποίηση των απορριμάτων, τη δημιουργία μηχανισμού πρόληψης-αντιμετώπισης μεγάλων περιβαντολογικών ατυχημάτων, την εφαρμογή μετρων αντιρρύπανσης σε περιοχές αβυχμής και στην προστασία των ευαίσθητων οικολογικά περιοχών.

Στα πλαίσια αυτά η περιφερειακή αναπτυξιακή προσπάθεια θα εστιαστεί στην επιλογή ενός μικρού σχετικά αριθμού ιεραρχημένων στόχων που αφορούν τα πιο κρίσιμα περιφερειακά προβλήματα και θα επιδιωχθεί η αυξημένη συμμετοχή ιδιωτικών

επενδύσεων, ιδιαίτερα στις προβληματικές περιοχές και η καλύτερη "διασύνδεση" σε περιφερειακό επίπεδο του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Παράλληλα θα εδραιωθεί η πολιτική για αποκέντρωση, αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης και παραπέρα προώθηση συμμετοχιακών αναπτυξιακών διαδικασιών και κινητοποίηση των τοπικών δυνάμεων. Θα επιδιωχθεί επίσης η ευρύτερη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για διευκόλυνση της επικοινωνίας οριζόντια (ενδοπεριφερειακά και διαπεριφερειακά) και κατακόρυφα (μεταξύ επιπέδων αυτοδιοίκησης και δημοσίας διοίκησης) και θα πονωθεί η τεχνικοοικονομική στήριξη αναπτυξιακών φορέων, θεσμών και προγραμματικών διαδικασιών. Τέλος θα ενισχυθούν επιλεκτικά σε περιφερειακό επίπεδο νέες δραστηριότητες με βάση τις προτεραιότητες κλαδικής ανάπτυξης, και ειδικά ολοκληρωμένα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης.

Γενικές επιδιώξεις και στόχοι κατά περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Στον τουρισμό επιδιώκεται η διαφοροποίηση της προσφοράς (αξιοποίηση τουριστικών πόρων Αγίου Όρους, Ολύμπου, Βεργίνας, σπηλαίου Πετραλώνων, κτλ.), η ανάπτυξη λαματικού συνεδριακού τουρισμού (Θεσ/νίκη, Χαλκιδική) καθώς και μορφών αγροτουρισμού και ορεινού-χειμερινού τουρισμού για της ανάγκες της εσωτερικής αγοράς. Ειδικότερα στη Χαλκιδική προτεραιότητα έχει ο έλεγχος και η οργάνωση της παραπέρα ανάπτυξης του τουρισμού και της παραθεριστικής κατοικίας.

6.β) ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ

Η Κεντρική Μακεδονία είναι από τις πιο πλούσιες γεωργικά περιοχές της χώρας, με συγκριτικά καλύτερες συνθήκες εκμετάλλευσης και καλύτερο εξοπλισμό και υποδομή. Ιδιαίτερο τμήμα της είναι η Χαλκιδική, ορεινή και αραιοκατοικημένη περιοχή, με εκτεταμένα δάση, πλούσιο υπέδαφος και μεγάλο μήκος ακτών.

Ορισμένες ορεινές περιοχές του νομού Χαλκιδικής θεωρούνται προβληματικές, γιατί έχουν περιορισμένους φυσικούς πόρους, δυσμενείς εδαφοκλιματολογικές συνθήκες, φθίνοντα πληθυσμό, υποαπασχόληση καθώς και μεγάλες ελλείψεις σε υποδομή (οδικό δίκτυο, ηλεκτρικό, τηλεπικοινωνίες, ύδρευση κτλ.).

Στο κλάδο ορυχείων-μεταλλείων στη Χαλκιδική γίνεται κυρίως εντατική εκμετάλλευση μεικτών θειούχων και λευκολίθου που όμως έχει προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στην γεωργία, τον τουρισμό και το περιβάλλον.

Στον τουρισμό, οι μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες αντιμετωπίζουν προβλήματα λειτουργίας και χαμηλής πληρότητας. Στις ακτές της Χαλκιδικής η ανοργάνωτη τουριστική και οικιστική ανάπτυξη είχε συχνά σαν αποτέλεσμα τη χαμηλή ποιότητα των παραθεριστικών καταλυμάτων (ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ κτλ.), της υποδομής και των υπηρεσιών και τη ρύπανση, αλλοίωση και γενικά υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Επιδιώξεις και στόχοι σε αναφορά με τη διαπεριφερειακή διάρθρωση και ανάπτυξη του νομού:

1) Η εφαρμογή πολιτικής σταθεροποίησης και οργάνωσης στις περιοχές με υπερσυγκέντρωση τουριστικών δραστηριοτήτων και με δυνατότητες ή χωρίς δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης (τα μη ορεινά τμήματα του νομού Χαλκιδικής).

Η προσπάθεια αυτή θα συνείσταται:

- στη δημιουργία της απαραίτητης υποδομής για αποφυγή υποβάθμισης του περιβάλλοντος και τη σύνταξη χωροταξικών και ρυθμιστικών σχεδίων για τον έλεγχο και καθορισμό της

περαιτέρω ανάπτυξης.

- στην αποθάρρυνση περαιτέρω συγκέντρωσης τουριστικών εγκαταστάσεων, εκτός βοηθητικών καταλυμάτων όπου κρίνεται αναγκαίο, σε όλες τις περιοχές μέχρι να γίνουν τα απαραίτητα έργα υποδομής. Τυπών νέες ξενοδοχειακές μονάδες αν χρειασθεί να γίνουν, θα πρέπει να τοποθετηθούν εντός των πόλεων και σε κατάλληλους χώρους.

- στην εξασφάλιση χώρων αστικής αναψυχής και χώρων δεύτερης κατοικίας των κατοίκων των αστικών κέντρων κατά προτεραιότητα όπου αυτό επιβάλλεται εκ των πραγμάτων.

2) Η εφαρμογή πολιτικής παρεμβάσεως και ειδικής ενισχύσεως στις προβληματικές και παραμεθόριες περιοχές, (ορεινές κοινότητες του νομού Χαλκιδικής).

- στην ενθάρρυνση μορφών τουρισμού που δεν απαιτούν μεγάλες επενδύσεις και παράλληλα προσαρμόζονται εύκολα στο περιβάλλον.

- στη δημιουργία της κατάλληλης υποδομής για τον ιαματικό, χειμερινό και λοιπών μορφών τουρισμό.

- στην ενθάρρυνση-ενίσχυση μεικτών δραστηριοτήτων όπως τουρισμού-χειροτεχνίας, τουρισμού-γεωργίας κτλ.

Άλλοι σημαντικοί στόχοι για την ανάπτυξη του τουρισμού στο νομό είναι η δημιουργία περισσότερων εγκαταστάσεων για κάμπινγκ και σκάφη αναψυχής, για συμπλήρωση υφισταμένων εγκαταστάσεων και παροχή μεγαλύτερης ποικιλίας επιλογών στους τουρίστες. Ενθάρρυνση του τουρισμού σπινδρίων για τη βελτίωση της πληρότητας του ξενοδοχειακού δυναμικού και των τουριστικών περιηγητικών κυκλωμάτων που με κέντρο τη Θεσσαλονίκη θα περιλαμβάνουν τη Χαλκιδική με το Άγιο Όρος.

7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

Τα προβλήματα περιβάλλοντος εντοπίζονται αφενώς μεν στην έντονη υποβάθμιση οικοσυστημάτων, των ακτών, των λιμνών και της θάλασσας, αφετέρου δε στην ποιότητα ζωής στις περιοχές υψηλής συγκέντρωσης πληθυσμού και δραστηριοτήτων. Κύρια αίτια των προβλημάτων είναι η αλόγιστη επέκταση στο χώρο και η χωρίς σχεδιασμό διαχείρησή του για οικιστικές, τουριστικές κτλ. δραστηριότητες.

Οι πιέσεις για οικιστική επέκταση στις περιστατικές και παράκτιες περιοχές οδηγεί σε εγκατάλειψη και υποβάθμιση σημαντικών πόρων, όπως είναι η γη υψηλής παραγωγικότητας και σε αλλοίωση ή και καταστροφή στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομίας της φύσης και του τοπίου.

Παρατηρούνται βέβαια τελευταία σημαντικές χωροταξικές αναδιαρθρώσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο ως αποτέλεσμα της πολιτικής που ακολουθείται, όμως η τάση αύξησης της τουριστικής βιομηχανίας και οικοδομικής δραστηριότητας σε μεσαίες και μικρές πόλεις της περιφέρειας που ευνοούν την άσκηση συνολικά πολιτικής προστασίας του περιβάλλοντος.

Κατά την πενταετία 83-87 δημιουργήθηκε το απαραίτητο νομοθετικό πλαίσιο και έγιναν επιστημονικά τεκμηριωμένες διαγνώσεις των προβλημάτων σε όλους τους τομείς, προσδιορίστηκαν οι ευρύτεροι στόχοι προστασίας του περιβάλλοντος και προωθήθηκαν συγκεκριμένα προγράμματα προστασίας όπως:

- Για την αντιμετώπιση της ανεξέλεγκτης οικιστικής επέκτασης στις περιστατικές και παράκτιες περιοχές, την υποβάθμιση αστικών περιοχών, της εκτεταμένης κατάτμησης της γης, και γενικά της αυθαίρετης δόμησης που δημιουργούν τα προβλήματα του πολεοδομικού περιβάλλοντος. Τέθηκαν σε εφαρμογή ο οικιστικός 1337/83 και η Επιχείρηση Πολεοδομική Ανασυγκρότηση (ΕΠΑ).

- Προωθήθηκαν μέτρα και παρεμβάσεις διαχείρισης βιοτόπων

υγροτόπων κτλ.

Συγκεκριμμένα τα περιβαλλοντικά προβλήματα στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σχετίζονται με την αστικοποίηση και την προγραμματίστη ανάπτυξη ή υπερσυγκέντρωση παραγωγικών δραστηριοτήτων και παρουσιάζονται εντονότερα στο σύστημα διαχείρισης των αστικών λυμάτων και απορριμάτων και των υγρών και στερεών βιομηχανικών αποβλήτων. Από τους θαλάσσιους αποδέκτες περισσότερο φορτισμένος είναι σήμερα ο θερμαϊκός κόλπος. Γενικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα παρουσιάζονται σε εντονότερο βαθμό στις παράκτιες ζώνες που συνδιάζουν και τουριστικές δραστηριότητες.

Βασικές κατευθύνσεις πολιτικής

Κεντρική επιδίωξη είναι η ισόρροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με σταδιακή άμβλυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Οι προσπάθειες πρέπει να στραφούν προς την ενδυνάμωση της θέσης της Θεσσαλονίκης ως εθνικού και διεθνούς οικονομικοπολιτιστικού κέντρου, η στήριξη των δραστηριοτήτων των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των άλλων περιοχών της περιφέρειας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για αυτό είναι η βελτίωση της τεχνικής και κοινωνικής υποδομής, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την ορθολικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων.

Στο πολιτιστικό επίπεδο, κεντρικός άξονας δράσης πρέπει να είναι η διαχείριση της πολιτιστικής ταυτότητας της περιφέρειας, με την ανάδειξη και προβολή της ιστορικότητας και παράδοσης της και με την ταυτόχρονη υποστήριξη της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας.

8. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΡΝΑΙΑΣ

Η εποχή του υπερσυγκεντρωτικού μοντέλου ανάπτυξης έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή. Σήμερα στη διεθνή σκηνή και στη χώρα μας ενισχύεται με κάθε μέσο η προσπάθεια της αποκεντρωμένης ανάπτυξης. Η μεταφορά αρμοδιοτήτων και πρωτοβουλιών από την κεντρική εξουσία προς την περιφέρεια.

Η κατάσταση αυτή προωθείται με συντονισμένες ενέργειες όλο και περισσότερο από την Ευρωπαϊκή Ένωση στην οποία ανήκει η χώρα μας.

Βέβαια στη χώρα μας μόλις πρόσφατα καθιερώθηκε ο δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης, τη στιγμή που σε άλλες χώρες κοινοτικές έχει να παρουσιάσει μακρόχρονη λαμπρή ιστορία. Όμως και δω η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη με άγνωστη ακόμα την προοπτική ξεπεράσματος των προβλημάτων που δεν επιτρέπουν τη λειτουργία και ανάπτυξη του θεσμού.

Έτσι, όπως και πριν, πολύ περισσότερο σήμερα η Αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού αξιοποιώντας το νέο θεσμικό πλαίσιο και τις δυνατότητες που αυτό προσφέρει, πρέπει να αναλάβει αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και να επιβάλλει ως ένα βαθμό τις προτεραιότητες και τις λύσεις που η ίδια επιθυμεί.

Η Αρναία, ένας περιφερειακός δήμος, με πληθυσμό μόλις 2600 κατοίκους έχει κατορθώσει να αξιοποιήσει ένα σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτει και να δρομολογήσει γρήγορους ρυθμούς σε μία σταθερή αναπτυξιακή πορεία.

Όντας πρωτεύουσα της επαρχίας Αρναίας, με πλούτο ιστορικών στοιχείων και έντονη την παρουσία της παράδοσης σε συνδυασμό με τη γεωφυσική της τοποθεσία στο κέντρο σχεδόν του ορεινού όγκου του Χολομώντα, η Αρναία δεν μπορούσε παρά να αναζητήσει την ανάπτυξή της κυρίως μέσα από ήπιες μορφές τουρισμού.

Οι συντονισμένες προσπάθειες λοιπόν κατατείνουν στη δη-

μιουργία των συνθηκών που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη μορφών τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, ο περιηγητικός τουρισμός, ο συνεδριακός τουρισμός κτλ.

Με την επίλυση βασικών προβλημάτων υποδομής και καθαριότητας του Δήμου η Αρναία σήμερα αποτελεί πραγματικό σπολίδι για τους κατοίκους και τους πολλούς επισκέπτες της.

Δημιουργώντας με ταχείς ρυθμούς δωμάτια και υπηρεσίες φιλοξενίας για τους τουρίστες ενεργοποιώντας τον ιδιωτικό τομέα και αξιοποιώντας το θετικό των Δημοτικών επιχειρήσεων.

Κατά τον ίδιο τρόπο αποδεικνύεται η φυσιογνωμία και στηρίζεται η παράδοση και οι παραδοσιακές τέχνες των κατοίκων της πόλης με σκοπό την προσέλευση περισσότερων επισκεπτών.

Αναλαμβάνοντας διαρκώς πρωτοβουλίες για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της πόλης και της ευρύτερης περιοχής, με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη της.

Πιστεύεται ότι για τα ελληνικά δεδομένα από άποψη περιφερειακής αποκέντρωσης και ανάπτυξης και με τις αντικειμενικές δυνατότητες του μικρού αυτού Δήμου, έχουν επιτευχθεί πάρα πολλά πράγματα, που μπορούν να αποτελέσουν πλόντο και παράδειγμα για άλλες περιοχές της χώρας μας.

9. "ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΜΠΕΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ" ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΚΑΡΡΑ

Ο αμπελώνας του κτήματος Καρρά 4000 περίπου στρεμμάτων, που ήδη κατά το μεγαλύτερο μέρος του βρίσκεται στην 3η δεκαετία της ζωής του, είναι ο πιο μεγάλος και πιο γραφικός αμπελώνας της χώρας και ένας από τους μεγαλύτερους της Ευρώπης. Οι οικολογικές συνθήκες είναι ιδανικές για παραγωγή άριστης ποιότητας σταφυλιών που είναι το πρώτο και βασικό στοιχείο για να πάρουμε ένα κρασί ποιότητας.

Η εγκατάσταση του αμπελώνα και εν συνεχεία η αναδιάρθρωσή του στράβτηκαν το φυσικό περιβάλλον. Έτσι σήμερα βρίσκονται και ζουν μαζί το δάσος με τη χλωρίδα και την πανίδα του και ο αμπελώνας.

Η ΝΕΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΤΟΥ SANI BEACH HOLIDAY RESORT

Με ταχύτατους ρυθμούς προχώρησαν οι εργασίες της κατασκευής της τρίτης ξενοδοχειακής μονάδας του SANI BEACH HOLIDAY RESORT στη Χαλκιδική. Το PORTO SANI VILLAGE, ένα πολυτελές συγκρότημα μπανγκαλουζ 300 κλινών με το χαρακτήρα ενός ελληνικού χωριού, αγκαλιάζει την ιδιωτική μαρίνα της Σάνη.

Το SANI BEACH HOLIDAY RESORT εξελίσσεται θεαματικά σε μία σύγχρονη "τουριστική πόλη" με δύο σκέλη: το ξενοδοχειακό με 1800 κλίνες Α΄κατηγορίας, συνεδριακό κέντρο 600 ατόμων, μαρίνα ιδιωτικών σκαφών και πλούσιους χώρους αναψυχής και το οικιστικό, με 500 πολυτελείς εξοχικές κατοικίες. Το PORTO SANI είναι μία ξενοδοχειακή μονάδα με βάση τις σύγχρονες απόψεις για τον τουρισμό, οι οποίες σε γενικές γραμμές αναφέρονται σε μικρού μεγέθους μονάδες, σε μονόροφους ή διόροφους διασπασμένους όγκους και στην παροχή όσο το δυνατόν μεγαλύτερης αυτονομίας στους επισκέπτες.

Χωροταξικά το PORTO SANI βρίσκεται μεταξύ των δύο άλλων μονάδων, συνολικής δυναμικότητας 1500 κλινών, που λειτουργούν στην ιδιόκτητη έκταση που η ΣΑΝΗ αξιοποιεί εδώ και 25 χρόνια και η οποία καλύπτει 4000 στρέμματα γης και έχει μέτωπο 7 χιλ. στην παραλία.

Η νέα αυτή μονάδα θα περιλαμβάνει και σημαντικό εμπορικό κέντρο με 19 καταστήματα, πλατεία με καταστήματα γύρω της, καφενείο, ένα χώρο αναψυχής γενικότερο, με μέτωπο πάνω στη μαρίνα της Σάνης, Στο κέντρο όλης αυτής της έκτασης υπάρχει ένα ιδιαίτερης ομορφιάς τμήμα 300 στρεμμάτων, με πυκνή βλάστηση και αναβλύζοντα νερά, που θα αναπτυχθεί σε πάρκο προστασίας και φυσικής ζωής και παράλληλα σε χώρο περιπάτου και αναψυχής όλων των παραθεριστών.

Το SANI BEACH HOLIDAY RESORT έχει να επιδείξει ένα μοναδικό για τα ελληνικά δεδομένα παράδειγμα που αποτελείται από 500 περίπου εξοχικές μονοκατοικίες πολύ υψηλών προδιαγραφών και δύο ξενοδοχειακές μονάδες, καθώς και έργα υποδομής, πλήρεις εγκαταστάσεις βιολογικών καθαρισμών, εκτεταμένες αθλητικές εγκαταστάσεις, τη μαρίνα για τα ιδιωτικά σκάφη και το PORTO SANI που έχει ήδη αρχίσει να κατασκευάζεται.

Το SANI BEACH HOLIDAY RESORT προσπαθεί να επιτύχει την "προσωποποίηση στον τουρισμό" απομακρυνόμενο από την άλλοτε κυρίαρχη μαζικοποίηση, που έβλεπε τον τουρίστα σαν ένα "βιομηχανικό πακέτο" και ακολουθώντας έτσι τις διεθνείς τάσεις που θέλουν τον τουρίστα να είναι ανεξάρτητος, να γνωρίσει τον τόπο, τη χώρα που επισκέπτεται, να έρθει σε επαφή με το τοπικό στοιχείο, να βρεθεί κοντά στη φύση και να γνωρίσει τον πολιτισμό της περιοχής.

10. ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ

Το καλοκαίρι του 1992, ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Κασσάνδρας κατασκευάζει μέσω του Προγράμματος Ε.Α.Π.Τ.Α. το Ανοιχτό Θέατρο Σίβηρης. Προκειται για ένα αμφιθέατρο χωρητικότητας 3000 θεατών, με τέλεια ακουστική, που βρίσκεται σε μία υπέροχη δασώδη περιοχή στην Κασσάνδρεια.

Οι λόγοι που οδήγησαν τους 14 δημοκοινοτάρχες της χερσονήσου Κασσάνδρας να προχωρήσουν στην υλοποίηση αυτού του έργου ήταν αφενώς μεν η επιδίωξη της πολιτιστικής αναβάθμισης του ντόπιου πληθυσμού, αφετέρου δε η ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού της Χαλκιδικής.

Ο ρόλος του Αμφιθεάτρου Σίβηρης και η πιθανή μετεξέλιξή του σε πολιτιστικό πόλο της Β. Ελλάδος έγιναν αντιληπτά από την Πολιτεία και τους αρμόδιους φορείς (Υπ. Πολιτισμού, Νομαρχία Χαλκιδικής κτλ.) που από την πρώτη στιγμή στάθηκαν αρωγοί αυτής της προσπάθειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Έτσι τον Αύγουστο του 1993, διοργανώνεται το Α΄ Φεστιβάλ Κασσάνδρας που περιλάμβανε μια σειρά από θεατρικές παραστάσεις και συναυλίες. Η επιτυχία του Α΄ Φεστιβάλ και η αγάπη με την οποία όλοι υποδέχτηκαν το νέο αυτό θεσμό, έκανε τους υπεύθυνους του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Κασσάνδρας να σκεφτούν ότι ήταν απαραίτητη η επέκταση του θεσμού και χρονικά και ποιοτικά.

Το 1994 δημιουργείται ο "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ" ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ" ο οποίος αποτελείται από τους 14 δημοκοινοτάρχες της Κασσάνδρας, και αναλαμβάνει την υλοποίηση του Φεστιβάλ Κασσάνδρας. Σκοπός του οργανισμού είναι η παρουσίαση κάθε καλοκαίρι, μιας σειράς ποιοτικών εκδηλώσεων από όλα τα είδη του θεάματος και ακροάματος (θέατρο, χορός, συναυλίες, κλασική μουσική, εικαστικά).

Το Β΄ Φεστιβάλ Κασσάνδρας Χαλκιδικής υλοποιείται τον Αύγουστο 1994 και φιλοξενεί τα μεγαλύτερα ονόματα από το καλλιτεχνικό στερέωμα της χώρας. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις συναυλίες των Χ. Αλεξίου, Β. Παπακωνσταντίνου, Ελ. Αρβανιτάκη, Μ. Μητσιά. Θεα-

τρικές παραστάσεις από το Κ.Ο.Β.Ε., το Δωδεκανησιακό Θέατρο, διάφορα ΔΗΠΕΘΕ, κλασική μουσική από τον Δημήτρη Σγούρο και την Όπερα της Σόφιας, κλπ. Ταυτόχρονα λειτουργεί στο χώρο του Αμφιθεάτρου έκθεση γλυπτικής και ζωγραφικής ενώ διοργανώνεται μία σειρά παράλληλων εκδηλώσεων σε χώρους με ιστορική σημασία όπως ο Βυζαντινός Πύργος της Ν. Φώκαιας. Οι εκδηλώσεις στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία και τις παρακολούθησαν περίπου 50.000 θεατές, Έλληνες και ξένοι. Η φήμη του Φεστιβάλ ξεπερνά πλέον τα όρια της Β. Ελλάδας και γίνεται γνωστό και πανελλήνια, ενώ κολακευτικά σχόλια δημοσιεύονται συνεχώς στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο.

Σήμερα, μπορεί πλέον να ειπωθεί με βεβαιότητα, ότι το ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ-ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ αποτελεί έναν καταξιωμένο θεσμό, με τεράστια προσφορά στην προβολή της Χαλκιδικής, την πολιτιστική και τουριστική αναβάθμιση του νομού.

Η συνεργασία που επιτεύχθηκε από το 1995 με το ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ, αφενός μεν ενισχύει το κύρος του Φεστιβάλ, αφετέρου δε εγγυάται και τη συνέχιση της ποιοτικής παρουσίας του.

11. "CASINO MAGIC" ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ

Η CASINO MAGIC PORTO CARRAS είναι μία σύγχρονη μονάδα ψυχαγωγίας και διασκέδασης που εξελίσσεται συνεχώς ελκύνοντας επισκέπτες, τόσο από τη Βόρεια Ελλάδα, την ευρύτερη περιοχή της Ελλάδας, όσο και από το εξωτερικό.

Τα αποτελέσματα του 1995 μετά από μία επτάμηνη επιτυχημένη πορεία είναι τα εξής:

Τζίρος: 8.600.000.000 από τα οποία το 20% αποδόθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο, δηλαδή 1.720.000.000 και το 2% δηλαδή 172.000.000 έχει αποδοθεί στην κοινότητα του Νέου Μαρμαρά.

Οι προβλέψεις για το 1996 είναι εξίσου θετικές, διότι το CASINO MAGIC βελτιώνει τόσο τις εγκαταστάσεις της ανακαινίζοντας συνεχώς το ξενοδοχείο SITHONIA BEACH HOTEL, όσο και τις υπηρεσίες εξυπηρέτησης, ώστε να είναι σε θέση να ανταγωνίζεται άλλα καζίνο του εξωτερικού.

Η κίνηση του Καζίνο είναι μέσα στα προβλεπόμενα πλαίσια με μέσο όρο νέων μελών, περίπου 500 άτομα την εβδομάδα.

Η διατήρηση των πελατών, αλλά και η προσέλκυση νέων πελατών είναι από τους κύριους στόχους του καζίνο.

Αυτό επιτυγχάνεται με την ευρύτερη γνωστοποίηση του CASINO MAGIC, τόσο στην εγχώρια, όσο και στις διεθνείς αγορές, με την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού ειδικότερα τον χειμώνα, αλλά και με το χτίσιμο ειδικών εκδηλώσεων γενικού ενδιαφέροντος τα οποία δίνουν το στίγμα της CASINO MAGIC PORTO CARRAS, όπως το Ράλι Χαλκιδικής, το Φεστιβάλ Απόστρατων, το Πανελλήνιο Τουρνουά Ταβλιού, Διεθνείς Αγώνες Καταμαράν, μεγάλες μουσικές εκδηλώσεις κτλ.

Επίσης αναπτύσσεται η μεταφορά πελατών από την περιοχή της Κασσάνδρας προς τη Σιθωνία με ειδικά σιάφη, από τη Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις της Ελλάδας οι οποίες διαθέτουν λεμάνι με Ιπτάμενα Δελφίνα, με την ανάπτυξη του προγράμματος μεταφοράς πελατών

με ελικόπτερο από καίρια σημεία της Ελλάδας και επίσης να προσφέρουμε το LIMOUSINE SERVICE που λειτουργεί πετυχημένα.

Όσον αφορά τη συμβολή του Καζίνο στην Εθνική Οικονομία είναι μεγάλη και πολύπλευρη. Από τη μία έχει περιοριστεί ο παράνομος τζόγος, έχει διακοπεί το ρεύμα Ελλήνων παικτών προς τις γειτονικές χώρες αναχαιτίζοντας το διαφεύγον συνάλλαγμα, ενώ έχει γίνει πόλος έλξης τουριστών υψηλού οικονομικού επιπέδου στη Χαλκιδική καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Από την άλλη τα μεγάλα χρηματικά ποσά που αποδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο την τοπική κοινότητα, τον ΕΟΤ, τον φόρο εισοδήματος που αποδίδεται στο κράτος, τη μισθοδοσία και της απασχόληση 750 υπαλλήλων δώδεκα μήνες το χρόνο, και την πληρωμή μηνιαίως 160.000.000 σε διάφορους προμηθευτές.

Η δημιουργία του Καζίνο στη Θεσσαλονίκη είναι μία πραγματικότητα που σε λίγους μήνες θα αρχίσει να λειτουργεί. Οι επιχειρήσεις καζίνο είναι ένα νέο είδος ψυχαγωγίας και διασκέδασης που διαδίδεται πλέον στην Ελλάδα κάτι που ισχύει εδώ και πολλά χρόνια στο εξωτερικό.

Η CASINO MAGIC PORTO CARRAS είναι μία καθ' όλα νόμιμη επιχείρηση. Οι μέθοδοι εξασφάλισης της αξιοπιστίας στα καζίνο είναι σε πολύ υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις, αφού ο γνώμονας είναι η προάσπιση των συμφερόντων τόσο της ίδιας της επιχείρησης όσο και των πελατών της.

12. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Στον τομέα της προβολής η Ένωση Ξενοδόχων Χαλκιδικής σε συνεργασία με ξένα γραφεία δημοσίων σχέσεων, έχει μια έντονη παρουσία στις ξένες αγορές. Μια μεθοδολογία που έχει αποφέρει, σύμφωνα με τον κ. Ανδρεάδη (πρόεδρο της Ένωσης Ξενοδόχων Χαλκιδικής) σημαντικά αποτελέσματα ενώ θα ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον και συμφέρον για τον Ελληνικό τουριστικό προορισμό αν κατά τον ίδιο τρόπο λειτουργούσε και η διαφημιστική εκστρατεία του ΕΟΤ.

Στόχος της Χαλκιδικής είναι να καθιερωθεί με τη δική της ταυτότητα και το δικό της "σλόγκαν" στις τουριστικές αγορές ως "ο (κρυφός) οικολογικός παράδεισος της Ελλάδας".

Προς την κατεύθυνση αυτή θα δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα τόσο στον οικολογικό τουρισμό όσο και στις υπόλοιπες εναλλακτικές μορφές τουρισμού με κύριες ενδιαρόμενες αγορές την αγγλική και την γερμανική.

Αυτό στο οποίο θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία είναι η ενίσχυση των ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής και η απόκτηση συγκεκριμένης ταυτότητας.

Σε εθνικό δε επίπεδο θα πρέπει ο ΕΟΤ να έρθει σε επαφή με τους αρμόδιους φορείς και να προγραμματισθεί τόσο το εθνικό πλάνο προβολής όσο και το περιφερειακό.

Και βέβαια προς την κατεύθυνση αυτή αναμένεται να συμβάλλει θετικά και η τροποποίηση νομοσχεδίου σχετικά με την προβολή του κάθε νομού. Επίσης στην εκστρατεία προβολής της χώρας μας σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η αναβάθμιση των γραφείων εξωτερικού και η δημιουργία νέων στις αγορές που τα τελευταία χρόνια εμφανίζονται στο τουριστικό προσκήνιο και παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Με τα αναμενόμενα 40 εκτ. δρχ. για το 1997 αλλά και με την αρωγή των ιδιωτών και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, η Χαλκιδική αισιοδοξεί να επιτύχει την υλοποίηση του προγράμματος που έχει καταστρώσει για την προβολή στις αγορές του εξωτερικού:

συμμετοχή στις εκθέσεις Βερολίνου, Βελιγραδίου, Λονδίνου, Μόσχας, Βαρσοβίας, Πράγας, Μιλάνου και αλλού αν είναι εφικτό με καινούρια έντυπα, φυλλάδια, χάρτες, αφίσες κλπ., με καταχωρήσεις και παρουσία στα ηλεκτρονικά και τηλεοπτικά μέσα προβολής και ενημέρωσης κλπ.

Για της περιφέρεια της Μακεδονίας -γενικότερα- προβλέπονται 150 εκατ. δρχ. για συμμετοχή στις εκθέσεις, 150 εκατ. δρχ. για την παραγωγή εντύπου υλικού, 60 εκατ. δρχ. για τη συμμετοχή στην Ελληνική ΡΗΙΣΙΟΧΕΝΙΑ, 150 εκατ. δρχ. για ηλεκτρονική διαφήμιση και παρουσία, 120 εκατ. δρχ. για την τηλεόραση.

Το ποσό που αντιστοιχεί στη Χαλκιδική είναι κάτι παραπάνω από το 1/7 του συνολικού ποσού.

13. Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Εδώ και λίγα χρόνια έχει ξεκινήσει και η ανίχνευση των χειμερινών δυνατοτήτων της Χαλκιδικής, που απαραίτητως θα συνδυαστούν με την εμπορική και οικονομική κίνηση της Θεσσαλονίκης, αφού σε ανάλογες προσπάθειες περτοχών η παρουσία σε μικρή απόσταση αστικών κέντρων καθορίζει άμεσα την επιτυχία των προπαθειών αυτών.

Παρά τις αναπόφευκτες διεκδικήσεις και αντιθέσεις μεταξύ κέντρων και περιφέρειας, στην περίπτωση της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας υπάρχουν το πλαίσιο και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή μιας αναπτυξιακής πολιτικής που θα βασίζεται:

α. Στην αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων που προσφέρουν οι δομές και εξυπηρετήσεις του μητροπολιτικού κέντρου της Θεσ/νίκης,

β. Στην αποκέντρωση των λειτουργιών και στη χωροθέτηση των δραστηριοτήτων με βάση τις τοπικές συνθήκες και δυνατότητες.

Ειδικότερα πρέπει να αποτελέσουν κοινή διεκδίκηση Θεσσαλονίκης και περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας:

- Η ανάπτυξη του λιμένα ώστε αυτός να αποτελέσει σύνδεσμο μεταξύ Ευρώπης και ΝΑ Μεσογείου.

- Η αναβάθμιση του αεροδρομίου και η επέκταση των αεροπορικών συνδέσεων με διεθνή κέντρα.

- Η μερεγκατάσταση και εκσυγχρονισμός των σιδηροδρομικών σταθμών διαλογής κι εμπορευμάτων.

- Η ίδρυση λυρικού θεάτρου και μεγάλης συμφωνικής ορχήστρας για την πραγματοποίηση διεθνών εκδηλώσεων.

- Η ανάπτυξη των αθλητικών εγκαταστάσεων ώστε να αποτελεί χώρο διεξαγωγής διεθνών αγώνων σε συνδιασμό με ενίσχυση των κέντρων χειμερινών και θαλάσσιων αθλημάτων των γύρω νομών.

- Η ανάπτυξη του περιφερειακού δικτύου οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών με έμφαση στις διεθνείς γραμμές κλπ.

Για τις επιμέρους περιοχές και νομούς της Περιφέρειας

Κεντρικής Μακεδονίας προέχει η συντονισμένη εκμετάλλευση τοπικών συνθηκών και δυνατοτήτων.

Η περίπτωση της Θεσσαλονίκης και της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί χαρακτηριστική περίπτωση δημιουργίας μιας μητροπολιτικής περιοχής σε σύντομο χρονικό διάστημα, με έντονο ρυθμό ανάπτυξης και με ταυτόχρονες καταλυτικές συνέπειες στην περιφέρεια.

Στον τομέα του τουρισμού ο πομός Χαλκιδικής κατέχει το 40% των προσφερόμενων κλινών της περιοχής της Βορείου Ελλάδας και σχεδόν το 5% της πανελλαδικής προσφοράς. Από πλευράς ενοικιαζόμενων δωμάτων η Χαλκιδική κατατάσσεται τέταρτη μετά την Κέρκυρα, τις Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα.

Αναμφίβολα η βόρεια Ελλάδα χαρακτηρίζεται από ένα δυναμισμό ο οποίος σε συσχετισμό με την προοπτική ανάπτυξης των αγορών των Βαλκανικών και Παρευξεινίων χωρών δίνει στην περιοχή ιδιαίτερη σημασία. Ειδικότερα η Θεσσαλονίκη μπορεί να διαδραματίσει το ρόλο της οικονομικής μητρόπολης της ευρύτερης περιοχής των Βαλκανίων. Οι προοπτικές υπάρχουν, η υλοποίηση όμως της ανάπτυξης απαιτεί μία σειρά προϋποθέσεων όπως και η ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής.

14. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ο χώρος της Μακεδονίας, που περιέχει τη Θεσσαλονίκη, τη Βεργίνα, το Δίον, την Πέλλα, τη Βέρροια, τα Λευκάδια, την Αμφίπολη, τη ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ και το ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ, διαθέτει απaráμειλλο αρχαιολογικό πλούτο.

Ο χώρος αυτός ζει τα τελευταία χρόνια μια ραγδαία αρχαιολογική ανάπτυξη, που υλοποιείται κατά κύριο λόγο με βάση τις γνωστές εμπειρίες από ανασκαφές, αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία. Συχνά περιορίζεται σε βελτιώσεις του τεχνικού επιπέδου, σε διεύρυνση των μεγεθών και σχετική ποιοτική άνοδο της ανασκαφικής εργασίας.

Το ενδιαφέρον του επιστημονικού προσωπικού, η παρουσία συντηρητών τεχνιτών και ειδικευμένων τεχνιτών, ο πλούτος και η ποικιλία του υλικού, προ παντός όμως η καίρια στιγμή της κατακόρυφης ανάπτυξης, καθιστούν το χώρο αυτό **ιδεώδη για** προγραμματισμό και εφαρμογή νέων απόψεων που θα προκύψουν από συστηματική συζήτηση των ερωτημάτων που αφορούν τη σύγχρονη κοινωνία και τις αρχαιότητες.

Η Αρχαιολογία και το αρχαιολογικό υλικό παίζουν σημαντικό ρόλο, α) στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου (τουριστικά προγράμματα ξενοδοχεία, εστιατόρια, τουριστικά βιβλία και είδη, εισιτήρια μουσείων κλπ.), β) στην κοινωνική ανάπτυξη.

Οι μεγάλοι αριθμοί επισκεπτών στα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους δηλώνουν φανερά ότι τα αντικείμενα της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν ενδιαφέρουν μια περιορισμένη σε αριθμό κοινωνική ομάδα, αλλά αυτό που ονομάζουμε ευρύ κοινό. Αυτό δείχνει αυξημένο ενδιαφέρον για επαφή με παλαιότερες εποχές για αναζήτηση πολιτιστικών αγαθών σε έργα και δημιουργίες του παρελθόντος, για την ιστορία γενικότερα.

Είναι τεράστια η δύναμη που οδηγεί τους χιλιάδες επισκέπτες στα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους. Το έργο του αρχαιολόγου γίνεται ακόμα πιο σημαντικό για τον άνθρωπο και η ευθύνη του ακόμα μεγαλύτερη για την παιδία. Ο αρχαιολόγος καλείται σήμερα

να παίξει ρόλο στη διάσωση, στη μελέτη και στη παρουσίαση και σωστή προβολή του αρχαιολογικού υλικού. Αυτό το τεράστιο ενδιαφέρον για την αρχαιολογία μπορεί να οδηγήσει σε ζηλευτή οικονομική, κοινωνική και τουριστική ανάπτυξη.

Η συμβολή της πολιτιστικής παράδοσης στην ανάπτυξη της περιφέρειας.

Ένας αρχαιολογικός χώρος, ένα μνημείο εκτός από την καθεαυτού του σημασία, είναι και μία σημαντικότερη τοπικά πλουτοπαραγωγική φλέβα, μία ανεξάντλητη πραγματικά φλέβα. Υποστηρίζει σειρά ολόκληρη τοπικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αν αναπτυχθούν μπορούν να δέσουν το μνημείο και τον αρχαιολογικό χώρο με την τοπική, και γιατί όχι, και την εθνική ανάπτυξη. Μέσα στους αρχαιολογικούς χώρους, αν εξασφαλισθούν κάποιες προϋποθέσεις υποδομής, μπορούν να αναπτυχθούν οικονομικές δραστηριότητες απόλυτα συμβατές με τον χαρακτήρα του μνημείου και του αρχαιολογικού χώρου, οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν κινήματα αυτοχρηματοδότησης της πολιτικής προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Οι οικονομικές δραστηριότητες μπορεί να είναι σε γενικές γραμμές οι εξής: ένας αρχαιολογικός χώρος δεν είναι μόνο ένας χώρος τον οποίο επισκέπτεται κανείς αλλά είναι και ένας μηχανισμός παροχής ορισμένων σημαντικών υπηρεσιών στον επισκέπτη, αλλά και παροχής ορισμένων αγαθών. Οι αρχαιολογικοί Οδηγοί, οι κάρτες, τα σλάιτς, οι βιντεοκασσέτες, τα αντίγραφα αρχαίων έργων τέχνης μπορούν να αποτελέσουν σημαντικές και εξαιρετικά κερδοφόρες δραστηριότητες, και μάλιστα απόλυτες δεμένες με το χαρακτήρα του ίδιου του αρχαιολογικού χώρου. Άρα, κάθε μνημείο και κάθε αρχαιολογικός χώρος, πέρα από την καθεαυτή σημασία του, μπορεί να είναι ένας μηχανισμός ανάπτυξης τοπικής και οικονομικής και μπορεί τα χρήματα τα οποία απορρέουν από αυτό να διατίθενται στο ίδιο το μνημείο, να διατίθενται στην ίδια τη διαδικασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Και ένα τέτοιο πρόγραμμα, το οποίο αφορά στα πωλητέα είδη, τα οποία διακινούνται μέσα από το Ήμερο Αρχαιολογικών Πόρων, δεν θα πρέπει να είναι ένα οργανωμένο μονάχα στο κέντρο, όπως είναι σήμερα. Θα πρέπει διαρκώς να αποκεντρώνεται και διαρκώς σε κάθε μνημείο, σε κάθε

χώρο, να υπάρχουν εκείνες οι οικονομικές δραστηριότητες, οι οποίες να υποστηρίζουν και να αυτοχρηματοδοτούν την πολιτική προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Για να φτάσουμε βέβαια σε όλα αυτά, που σήμερα ολοκληρωμένα σχετικά τα βλέπουμε μόνο στους μεγάλους, στους διαφημισμένους αρχαιολογικούς χώρους, απαιτείται να γίνουν κάποια έργα συγκεκριμένα υποδομής, τα οποία να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για να λειτουργήσουν αναπτυξιακά οι αρχαιολογικοί χώροι. Τέτοια προγράμματα στη Βόρεια Ελλάδα και στη Μακεδονία, ήδη έχουν ξεκινήσει και βρίσκονται σε εξέλιξη, τόσο στο τρίγωνο των γνωστών αρχαιολογικών χώρων του Δίου, της Πέλλας, της Βεργίνας, όσο και σε πιο άγνωστους αρχαιολογικούς, λιγότερο διαφημισμένους, όπως Όλυθος, Άβδηρα και άλλα.

Τί εννοούμε ανάδειξη όμως του αρχαιολογικού χώρου, έτσι ώστε να είναι επισκέψιμος; Εννοούμε απλά πράγματα. Ο αρχαιολογικός χώρος πρέπει να είναι οριοθετημένος, περιφραγμένος και επισκέψιμος. Πρέπει να είναι καθαρός. Πρέπει να είναι ένας χώρος, ο οποίος να διευκολύνει τον επισκέπτη. Να καταλάβει αυτό το οποίο βλέπει. Αυτά τα απλά μέτρα, τα οποία συγκροτούν το μελετητικό αντικείμενο των προγραμμάτων ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων, δεν είναι δυστυχώς για τη χώρα μας μία πραγματικότητα στους περισσότερους από τους αρχαιολογικούς χώρους. Σήμερα αρχίζουμε να συνειδητοποιούμε μονάχα, ότι εκτός από την επιστημονική αξία, ο αρχαιολογικός χώρος έχει και σημασία για τον επισκέπτη. Και πρέπει ο επισκέπτης να έχει το βασικό εκείνο δίκτυο εξυπηρέτησης που του αξίζει και μέσα σε αυτό το δίκτυο να στήνεται ένα μεγάλο μελετητικό πρόγραμμα, το οποίο να καλύπτει όλους τους αρχαιολογικούς χώρους της ελληνικής επικράτειας, και βεβαίως της Μακεδονίας. Το μελετητικό αυτό αντικείμενο, δηλαδή της οργανωμένης παρέμβασης μέσα στον αρχαιολογικό χώρο ώστε να είναι επισκέψιμος, δεν είναι κι αυτό μια διαδικασία να ξεοδεύει το Δημόσιο χρήματα. Είναι κι αυτό μια διαδικασία που αποφέρει και έσοδα. Γιατί ο επισκέπτης, ο οποίος θα βρεί σε ένα αρχαιολογικό χώρο ένα ποτήρι νερό και μια σκιά να καθήσει, θα δώσει περισσότερα χρήματα από τον επισκέπτη που βιαστικός μπαίνει μέσα, πληρώνει το εισιτήριο, και φεύγει το ταχύτερο γιατί τον πείραξε ο ήλιος.

15. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΗΞΗΣ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Α) ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΜΙΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΕΙΝΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

Η Θρεινή Χαλκιδική, μετά την ολοκλήρωση του μεγαλύτερου μέρους των ενεργειών της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER, προκαλεί τον κάθε επισκέπτη να ξεκινήσει ένα μικρό οδοιπορικό ταξίδι για να την ανακάλυψει. Το οδοιπορικό περιλαμβάνει μικρές στάσεις στις κοινότητες του Νομού, όπου έγιναν οι παρεμβάσεις της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER, διασχίζοντας όλο σχεδόν το Βόρειο οδικό άξονα του Νομού και επιστρέφοντας από το Νότιο τμήμα του.

Το οδοιπορικό αυτό, για την ανακάλυψη της Ορεινής Χαλκιδικής ξεκινάει από την Κοινότητα της Γαλάτιστας, μία από τις παλαιότερες κοινότητες του Νομού, που αποτελεί και την πύλη για την περιοχή παρέμβασης των ενεργειών του προγράμματος LEADER.

Ανάμεσα στα στενά δρομάκια του οικισμού της με έντονα τα στοιχεία της μακεδονικής αρχιτεκτονικής, ο επισκέπτης αντικρύζει το βυζαντινό πύργο της, που υψώνεται εκεί επιβλητικά από τον 11ο αιώνα. Ο πύργος της Γαλάτιστας είναι από τα παλαιότερα κτίσματα της περιοχής, αναστηλώθηκε και συντηρήθηκε, χρηματοδοτούμενος από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER, με το ποσό των 20.000.000 δρχ, με φορέα υλοποίησης την κοινότητα Γαλάτιστας.

Επόμενος σταθμός είναι η κοινότητα της Βάβδου, στην οποία από τη θέση θέας που διαμόρφωσε η κοινότητα Βάβδου, χρηματοδοτούμενη από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER, και σε υψόμετρο 1050 μέτρων, μπορεί ο επισκέπτης να θαυμάσει την πανέμορφη θέα που απλώνεται στα πόδια του. Στη Βάβδο έχουν δημιουργηθεί και αγροτικά καταλύματα για την διαμονή των επισκεπτών.

Συνεχίζοντας, μπαίνουμε στο δρόμο του μελιού, που αποτελείται από μικρές παραδοσιακές μονάδες παραγωγής του μελιού και μελισσοκομικών γενικά προϊόντων υψηλής αξίας, όπως η γύρη και η πρόπολη. Οι μικρές αυτές βιοτεχνίες είναι διεσπαρμένες στις κοινότητες της περιοχής, τις οποίες ο επισκέπτης μπορεί να

επισκεφτεί για να γνωρίσει τη κοινότητα των μελισσών και να παρατηρήσει τη διαδικασία παραγωγής μελιού. Οι μικρές αυτές βιοτεχνίες χρηματοδοτήθηκαν με στόχο τον εκσυγχρονισμό του, από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER, την προώθηση και διάδοση των προϊόντων τους, εφόσον ο νομός Χαλκιδικής είναι ο πρώτος σε παραγωγή μελιού στην Ελλάδα.

Επόμενος σταθμός ο γραφικός Ταξιάρχης, σκαρφαλωμένος στις πλαγιές του Χολομώντα. Πρόκειται για μια μικρή κοινότητα, που βρίσκεται ουσιαστικά στην καρδιά του δάσους του Χολομώντα. Οι φιλόξενοι και πανέξυπνοι κάτοικοι της δημιούργησαν με την χρηματοδότηση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER, ένα μεγάλο αριθμό ενοικιαζόμενων δωματίων, συνολικής χωρητικότητας 60 κλινών και συνολικού προϋπολογισμού 30.000.000 δρχ.

Εδώ ο επισκέπτης μπορεί να διανηκτερεύσει ή να σταματήσει για φαγητό στις φημισμένες ταβέρνες του χωριού και να θαυμάσει την πανέμορφη φύση στους χώρους αναψυχής, στο δάσος της κοινότητας Ταξιάρχης, καθώς επίσης και να παρακολουθήσει μία από τις σπάνιες ασχολίες των κατοίκων του χωριού, που είναι η συλλογή φαρμακευτικών-αρωματικών φυτών από το δάσος του Χολομώντα.

Διασχίζοντας τις καταπράσινες πυκνές φυλλωσιές του Χολομώντα, κατηφορίζουμε προς την πανέμορφη Αρναία.

Στην Προσπάθεια να διατηρηθεί η γραφικότητα, η αισθητική και το έντονο πολιτιστικό στοιχείο της Αρναίας, χρηματοδοτήθηκε ένα πλέγμα επιλεγμένων ενεργειών, ώστε να αναδειχθούν τα παραδοσιακά στοιχεία του οικισμού, να ενταχθούν στον αγροτουρισμό και να αποτελέσουν τον κύριο πόλο έλξης επισκεπτών και τουριστών σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Ο επισκέπτης θα περιηγηθεί στα γραφικά σοκάκια της Αρναίας, όπως αναδείχθηκαν μετά τις κατάλληλες επεμβάσεις, θα θαυμάσει την αποκατάσταση των δύο παλιών αρχοντικών των "Μήτσιου", που προρίζονται για χώρο συγκεντρώσεων-εκδηλώσεων το ένα, και για Δημοτικό Ξενώνα το άλλο, και θα ακολουθήσει τη διαδρομή που οδηγεί στο πανέμορφο δασύλλιο της Αγίας Παρασκευής.

Συγχρόνως δημιουργήθηκαν από ιδιώτες κατοίκους του δήμου Αρναίας αξιόλογα φιλόξενα καταλύματα συνολικής χωρητικότητας 30 κλινών και προϋπολογισμού 25.000.000 δρχ χρηματοδοτούμενα από το πρόγραμμα LEADER, για την κάλυψη των αναγκών διαμονής των επισκεπτών συμπληρωματικά στον Δημοτικό Ξενώνα που προαναφέρθηκε.

Για να ενδυναμώσει το παραδοσιακό στοιχείο της περιοχής, αλλά και για να δώσει δυνατότητα επαγγελματικής απασχόλησης στις γυναίκες του χωριού, ο δήμος Αρναίας ενίσχυσε συνχρηματοδοτούμενος από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER, την παραδοσιακή υφαντική τέχνη της περιοχής. Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει τις υφάντριες την ώρα της δουλειάς τους, στις οικοτεχνίες που έχουν δημιουργήσει στα σπίτια τους.

Για την προώθηση των υφαντών, η Δημοτική Επιχείρηση Αρναίας δημιούργησε ένα αξιοζήλευτο πρατήριο πωλήσεως των υφαντών στην αγορά του δήμου Αρναίας.

Για να κλείσουμε την επίσκεψή μας στην Αρναία αξίζει να σημειώσουμε τη δημιουργία, πάλι μέσω της Δημοτικής Επιχείρησης και της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER, του Γραφείου Εναλλακτικού Τουρισμού. Το γραφείο, αυτό στεγάζεται μέσα στο Ιστορικό Δημαρχείο της Αρναίας, που στελεχωμένο με φιλόξενους και εξυπηρετηκότερους νέους από το δήμο Αρναίας, είναι σε θέση να προσφέρει υπηρεσίες και πληροφορίες για οτιδήποτε σχετίζεται με τον τουρισμό και την αναψυχή στη Βόρεια και Κεντρική Χαλκιδική και όχι μόνο. Η λειτουργία του γραφείου αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την προώθηση και διαφήμιση των δραστηριοτήτων του αγροτουρισμού της Ορεινής Χαλκιδικής.

Φεύγοντας από την Αρναία, φτάνουμε στην κοινότητα της Μεγάλης Παναγίας, μία από τις μεγαλύτερες κοινότητες του νομού, στην οποία δεσπόζει το επιβλητικό σχολείο της.

Το σχολείο αυτό χτίστηκε το 1927 με παραδοσιακά δομικά υλικά, όπως ξύλα και πέτρες, από τους φημισμένους πετράδες της περιοχής, και αποτελεί δείγμα της αρχιτεκτονικής των πα-

λαιών ονομαστών σχολείων της Χαλκιδικής. Το σχολείο είναι δωδεκαθέσιο, λειτουργεί και σήμερα και για τις ανάγκες της αναστήλωσης και συντήρησής τους χρηματοδοτήθηκε από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER με το ποσό των 10.000.000 δρχ.

Στο οδοιπορικό στη Χαλκιδική, θα ήταν παράλειψη για τον επισκέπτη να μην περάσει από τα Στάγειρα, την πατρίδα του φιλόσοφου Αριστοτέλη, και να σταθεί να θαυμάσει τη θαυμάσια θέα από τον χώρο που διαμόρφωσε για το σκοπό αυτό η κοινότητα Σταγείρων.

Να συνεχίσουμε με επόμενο σταθμό την κοινότητα Στρατονίκης, μια μικρή αλλά όμορφη κοινότητα στο νομό, που προσφέρει στον επισκέπτη φιλόξενα ένα πανέμορφο τοπίο γύρω από το γραφικότατο εξωκλήσι του Αγίου Νικολάου.

Για την επιστροφή ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει τον οδικό άξονα Μαρμαρά-Γερακιωής- Ν. Μουδανιών-Θεσσαλονίκης, ώστε να έχει την δυνατότητα να επισκεφθεί το Εκθεσιακό Κέντρο των Προϊόντων LEADER που δημιούργησε ο δήμος Πολυγύρου χρηματοδοτούμενος από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER στα όρια του οικισμού των Καλυβών, πάνω στον οδικό άξονα. Στο Εκθεσιακό Κέντρο ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει όλα τα προϊόντα των επιχειρήσεων που χρηματοδοτήθηκαν από την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER. Όπως μέλι, ελιές, παραδοσιακά υφαντά, ξυλοκάρβουνο, αρωματικά φυτά, αλλά και άλλα προϊόντα του νομού Χαλκιδικής.

Στο δρόμο για την επιστροφή ο επισκέπτης μπορεί να σταματήσει στο Ιερό Μετόχιο Ευαγγελισμού της Θεοτόκου για να προσευχηθεί αλλά και να θαυμάσει τη δημιουργικότητα και εργατικότητα των 150 γυναικών μανάζουσών που ζουν εκεί. Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER χρηματοδότησε τη δημιουργία βιοτεχνίας παραγωγής τραχανά και μαρμελάδας για τις ανάγκες των μαναζουσών, αλλά και για την συμπληρωματική ενίσχυση των εισοδημάτων τους, καθώς και πρατήριο πώλησης παραδοσιακών προϊόντων της περιοχής για τους πολυάριθμους επισκέπτες της Μονής.

Και σαν τελευταίο σταθμό, ο επισκέπτης μπορεί να επισκεφθεί την κοινότητα Πετραλώνων, όπου θα έχει την δυνατότητα μετά

από μικρή επίσκεψη στο Σπήλαιο, να ξεκουραστεί στο αναψυκτήριο και να προμηθευτεί επίσης παραδοσιακά προϊόντα από το Πρατήριο Πώλησης που δημιουργήθηκε στον Περιβάλλοντα χώρο του σπηλαίου, χρηματοδοτούμενο από την Κοινοτική Επιχείρηση Πετραλώνων και Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER.

Παίρνοντας το δρόμο της επιστροφής, ο επισκεπτής θα νοιώσει ότι ανακάλυψε μια διαφορετική Χαλκιδική, από αυτή που ήξερε μέχρι σήμερα, η οποία του πρόσφερε τόσο απλόχερα τις ομορφιές και τη φιλοξενία της.

Με τη βοήθεια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER, και τη φιλότιμη προσπάθεια όλων των κατοίκων της, η Ορεινή Χαλκιδική είναι σε θέση σήμερα να φιλοξενήσει να ψυχαγωγήσει σε μονοήμερες ή πολυήμερες εκδρομές όποιον επιθυμεί να γνωρίσει τη Χαλκιδική, όχι μόνο από τις πανέμορφες παραλίες της, αλλά και από την ομορφιά που κρύβει στη φύση και την παράδοσή της.

Β) ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι λόγοι που η Ελλάδα δεν καταφέρνει να συγκεντρώσει τις προτιμήσεις ξένων τουριστών το χειμώνα έχει άμεση σχέση με τις κατηγορίες και τις ανάγκες των τουριστών που επιχειρούν χειμερινές διακοπές.

Η πρώτη κατηγορία τουριστών είναι "οι λάτρεις του χιονιού", τουρίστες που ενδιαφέρονται για όλα τα χειμερινά σπορ. Αναζητούν τα τελευταία χρόνια περιοχές λιγότερο ακριβές από τη Ελβετία και την Αυστρία και παράλληλα λιγότερο "τουριστικές" με έντονα τοπικά στοιχεία. Η Ελλάδα δεν διαθέτει μεν πολλά χιονιά, αλλά με καλή υποδομή και σωστή προβολή θα μπορούσε να πετύχει πολλά. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι πολλοί τουρίστες εξαφνιάζονται όταν μαθαίνουν ότι η Ελλάδα διαθέτει χιονοδρομικά κέντρα! Από τα 20

χιονοδρομικά κέντρα που υπάρχουν, τα περισσότερα υπολειπούνται, έχουν ανειδίκευτο προσωπικό, μεγάλο πρόβλημα πρόσβασης και σοβαρές ελλείψεις υποδομής. Με μια σοβαρή προσπάθεια βελτίωσης, τα χιονοδρομικά κέντρα θα μπορέσουν να έχουν αξιολογικά έσοδα.

Η δεύτερη κατηγορία τουριστών είναι αυτή που διαλέγει τη χειμερινή περίοδο με οικονομικά κριτήρια. Πρόκειται για ένα μεγάλο αριθμό ατόμων, που επωφελείται από ταξιδιωτικά πακέτα που προσφέρουν γραφεία του εξωτερικού, σε τιμές πολύ χαμηλότερες από αυτές των μηνών "αιχμής". Ενδιαφέρονται για αρχαιολογικούς τόπους και εκδρομές και οι μήνες που προτιμούν είναι κυρίως ο Νοέμβριος και ο Μάρτιος.

Τέλος, υπάρχουν και ειδικές κατηγορίες τουριστών που επιλέγουν το χειμώνα, όπως οι πελάτες τρίτης ηλικίας, που διαλέγουν θερμότερες περιοχές για παραχείμανση ή οι διάφορες ομάδες επιστημόνων και ερευνητών που συμμετέχουν σε συνέδρια που διοργανώνονται τους χειμερινούς μήνες.

Το 1993 επισκέφθηκαν την Ελλάδα περίπου 800.000 τουρίστες κατά τη χειμερινή περίοδο. Ο αριθμός των τουριστών σημείωσε αύξηση το 1994, φθάνοντας τις 900.000.

Τα περισσότερα ξενοδοχεία στα μέρη που θεωρούνται κατ'εξοχήν τουριστικά είναι κλειστά κι έτσι οι τουρίστες σχεδόν στο σύνολό τους διαμένουν σε αστικά κέντρα και επισκέπτονται τους αρχαιολογικούς χώρους με εκδρομές.

Οι πρώτες προσπάθειες ξενοδόχων να κρατήσουν τα ξενοδοχεία τους ανοιχτά ολο το χρόνο δεν στέφθηκαν με επιτυχία. Οι πληρότητες κυμάνθηκαν σε χαμηλά επίπεδα (10%-15%), παρά τις χαμηλές τιμές και τις ειδικές προσφορές. Το διαφημιστικό κονδύλι που διέθεσε ο ΕΟΤ σε καταχωρίσεις, ενημερωτικό υλικό κλπ., δόθηκε με μεγάλη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να μην αποδώσει τα αναμενόμενα. Οι αεροπορικές εταιρίες από την πλευρά τους δεν στήριξαν δυναμικά το χειμερινό πρόγραμμα με επιπλέον πτήσεις και ειδικές τιμές. Επίσης δεν Υπήρξε η απαιτούμενη υποστήριξη από τους υπόλοιπους τουριστικούς κλάδους και την τοπική αυτοδιοίκηση. Ο τελευταίος και ουσιαστικότερος λόγος της αποτυχίας ήταν η έντονη έλλειψη συμμετοχής από πλευράς ξενοδόχων, που κράτησαν στάση αναμονής αφήνοντας σε λίγους τολμηρούς την ευθύνη του πειράματος.

Το 1995 στην αγορά του χειμερινού τουρισμού μπήκαν και τα ξενοδοχεία που υποστηρίζονται από τη λειτουργία των νέων ιδιωτικών καζίνο, όπως και στη Χαλκιδική. Το ξενοδοχείο "Ακτή Σιθωνία" θα λειτουργεί στο μέλλον καθ'όλη τη διάρκεια του έτους, υποστηριζόμενο από το CASINO MAGIC. Το κλίμα της Χαλκιδικής θα λέγαμε ότι προσφέρεται για χειμερινό τουρισμό. Όμως θα πρέπει να επισημάνουμε την κακή κατάσταση στην οποία βρίσκεται από άποψη υποδομής. Δεν είναι δυνατόν τα ξενοδοχεία να έχουν πελάτες το χειμώνα, όταν η πρόσβαση στην περιοχή είναι αδύνατη λόγω του κακού οδικού δικτύου. Βέβαια με τον καιρό θα ακολουθήσουν και άλλα ξενοδοχεία που θα παραμένουν ανοιχτά είτε σε μόνιμη βάση είτε μόνο για τα Σαββατοκύριακα. Σε συνεργασία με τον ΕΟΤ θα γίνει προβολή της Χαλκιδικής σε τομείς όπως ο συνεδριακός τουρισμός, ο ναυταθλητικός τουρισμός, τα σπορ, κλπ. Το 1995 λειτούργησαν τρία νέα συνεδριακά κέντρα κι έτσι η Χαλκιδική Διαθέτει συνολικά οκτώ κέντρα που λειτουργούν και το χειμώνα. Η Χαλκιδική έναντι άλλων περιοχών έχει το πλεονέκτημα ότι βρίσκεται κοντά στη Θεσσαλονίκη, μεγάλο αστικό κέντρο που εξυπηρετείται με τακτικές αεροπορικές πτήσεις. Επίσης προσελκύει τουρίστες από τις ανατολικές χώρες,

που συνδυάζουν τις διακοπές με το SHOPPING κυρίως γούνας.

Η προώθηση έργων υποδομής όπως ο εκσυγχρονισμός του αεροδρομίου, η κατασκευή νέων γηπέδων γκολφ θα δώσουν δυνατότητες για την προσέγγιση μεγάλων αγορών όπως η Δυτική Ευρώπη και η Ιαπωνία. Παράλληλα είναι η αναγκαία η δημιουργία σχολής τουριστικών επαγγελματιών στη Χαλκιδική, στη οποία θα εκπαιδεύεται το προσωπικό κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

Γ) ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο τουριστικός τομέας όπως είναι φυσικό αποτελεί το βασικό έσοδο του νομού Χαλκιδικής και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις όλων των τοπικών παραγόντων μπορεί να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο με τη δημιουργία ανάλογων έργων υποδομής όπως: ολοκλήρωση οδικών δικτύων, λειτουργία γραφείων εξυπηρέτησης και πληροφόρησης τουριστών, αξιοποίηση των παράλιων, δημιουργία εκθεσιακών κέντρων.

Παράλληλα θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες των αρμοδίων υπηρεσιών του νομού για την προώθηση του συνεδριακού τουρισμού και την προσέλκυση υψηλού επιπέδου τουρισμού.

Είναι γεγονός πως η Ελλάδα τηρεί βασικές προϋποθέσεις για τη διοργάνωση διεθνών συνεδρίων και εκδηλώσεων. Το κλίμα, η φύση, η ιστορία και τα αξιοθέατα της χώρας είναι τέτοιας ποιότητας που η Ελλάδα είναι ιδανικός τόπος για τη διεξαγωγή συναντήσεων (που κατά κανόνα παραγματοποιούνται σε μήνες εκτός τουριστικής αιχμής).

Οι περισσότερες τουριστικές περιοχές ενδείκνυνται για συνέδρια, αφού βέβαια η πρόσβαση σε αυτές είναι εφικτή αλλά και ο συνδυασμός επισκέψεων και εκδρομών -στο πλαίσιο του συνεδρίου παρουσιάζει ενδιαφέρον. Μπορούν για παράδειγμα, να συνδυασούν με επισκέψεις σε μουσεία, θέατρα, θέρετρα, χιονοδρομικά κέντρα, συναυλίες, και αγορές (όταν γίνονται σε μεγάλες πόλεις) και μέσω αυτών δημιουργείται δυνατότητα οικονομικής τόνωσης της συγκεκριμένης περιοχής.

Παρά το γεγονός όμως ότι όλο και περισσότεροι φορείς, επιχειρήσεις και επαγγελματίες του τουριστικού χώρου αντιλαμβάνονται τη σημαντική θέση που κατέχει ο συνεδριακός τουρισμός ανάμεσα στις νέες μορφές τουρισμού, η έλλειψη έργων υποδομής, ο ανεπαρκής αριθμός συνεδριακών εγκαταστάσεων και η κακή ποιότητα υπηρεσιών επιδρούν αρνητικά στην ανταγωνιστικότητά του. Ας μην ξεχνάμε βέβαια και το γεγονός ότι ο συνεδριακός τουρίστας θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως επισκέπτης ανωτέρου οικονομικού κοινωνικού και μορφωτικού επιπέδου, που τις πιο πολλές φορές έχει επισκεφθεί για τουριστικούς ή και εκπαιδευτικούς σκοπούς

αρκετές χώρες, έχει διαμορφωμένη άποψη και επομένως συγκεκριμένες απαιτήσεις στον τομέα της παροχής υπηρεσιών.

Παρ'όλα αυτά, σημαντικά και πολυάνθρωπα συνέδρια πραγματοποιούνται σε περιοχές της Ελλάδας που υπάρχουν ξενοδοχειακές μονάδες όπως είναι και η περιοχή της Χαλκιδικής και αν στο μέλλον υπάρξουν οι κατάλληλες ενέργειες και το κατάλληλο ενδιαφέρον ίσως μπορέσει ο συνεδριακός τουρισμός να συμβάλλει στους κυριότερους από τους μελλοντικούς στόχους του Ελληνικού τουρισμού, που είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και αύξηση της πληρότητας σε περιόδους εκτός αιχμής όπως επίσης η αναβάθμιση της ποιότητας των τουριστών.

16. Η ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΩΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η Χαλκιδική μέσα στις τόσο δύσκολες συνθήκες που αντιμετωπίζει ο Ελληνικός Τουρισμός θα μπορούσε να αποτελέσει το πρότυπο του νέου ποιοτικότερου μοντέλου ανάπτυξης της χώρας. Σίγουρα έχει όλες τις δυνατότητες και προοπτικές. Χρειάζεται όμως βοήθεια και συνεργασία όλων: της πολιτείας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των επιχειρηματιών, των εργαζόμενων και της τοπικής κοινωνίας.

Χρειάζεται καλύτερο αεροδρόμιο, καλύτερους δρόμους, καλύτερο ηλεκτροδοτικό και τηλεπικοινωνιακό δίκτυο. Μεγαλύτερη προβολή και διαφήμιση των τεράστιων συγκριτικών πλεονεκτημάτων της, Ενθάρρυνση και βοήθεια στην ανάπτυξη όχι μόνον ενός αλλά πολλών γηπέδων γκολφ, μαρινών, συνεδριακών χώρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας και χώρων πολιτιστικών εκδηλώσεων. Πάνω από όλα η προστασία της πανέμορφης φύσης και εφαρμογή του νέου χωροταξικού σχεδιασμού.

Συνειδητοποίηση και ευαισθητοποίηση όλων σε θέματα καθαριότητας, ηχορύπανσης, φιλοξενίας, ανάπτυξης της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μας και κυρίως σκληρή δουλειά, κέφι και διαθεση για φιλοξενία, αγάπη για τον τουρισμό και ανοιχτά και δημιουργικά μυαλά με καινούριες ιδέες.

Πολλά βήματα έχουν ήδη γίνει. Η Χαλκιδική έχει το μοναδικό πλεονέκτημα, πέρα από την πανέμορφη φύση της, να διαθέτει μια πολύ σημαντική παρουσία του Έλληνα επισκέπτη. Όχι μόνον με ποσοστό εσωτερικού τουρισμού πάνω από 30% (200.000 επισκέπτες το 1995 σε ξενοδοχεία της Χαλκιδικής), πολύ υψηλότερο από τις άλλες περιοχές της χώρας, αλλά και με ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό εξοχικών κατοικιών, αρκετά καλού στις περισσότερες περιπτώσεις επιπέδου. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι η παρουσία αυτή του Έλληνα, έχει πολύ σημαντικές θετικές επιπτώσεις στην ικανοποίηση του ξένου επισκέπτη, διότι του δίνεται η δυνατότητα να έρθει σε επαφή με το τοπικό στοιχείο,.

Η Χαλκιδική πρέπει να δείχνει την πραγματική γνήσια Ελλάδα, αυτή που αξίζει να γνωρίσει και να αγαπήσει κανείς.

